

Trøndelag
fylkeskommune

Kunnskapsgrunnlag Planstrategi

Møte HU-U 22. mai 2019

Regional planstrategi (RPS)

Hva er det og hvorfor skal vi ha det?

- **RPS** skal utarbeides i starten av hver fylkestingsperiode (krav i PBL)

- **RPS** skal inneholde:

UTVIKLINGSTREKK/ UTVIKLINGSMULIGHETER

UTVIKLINGSMÅL kort - og lang sikt

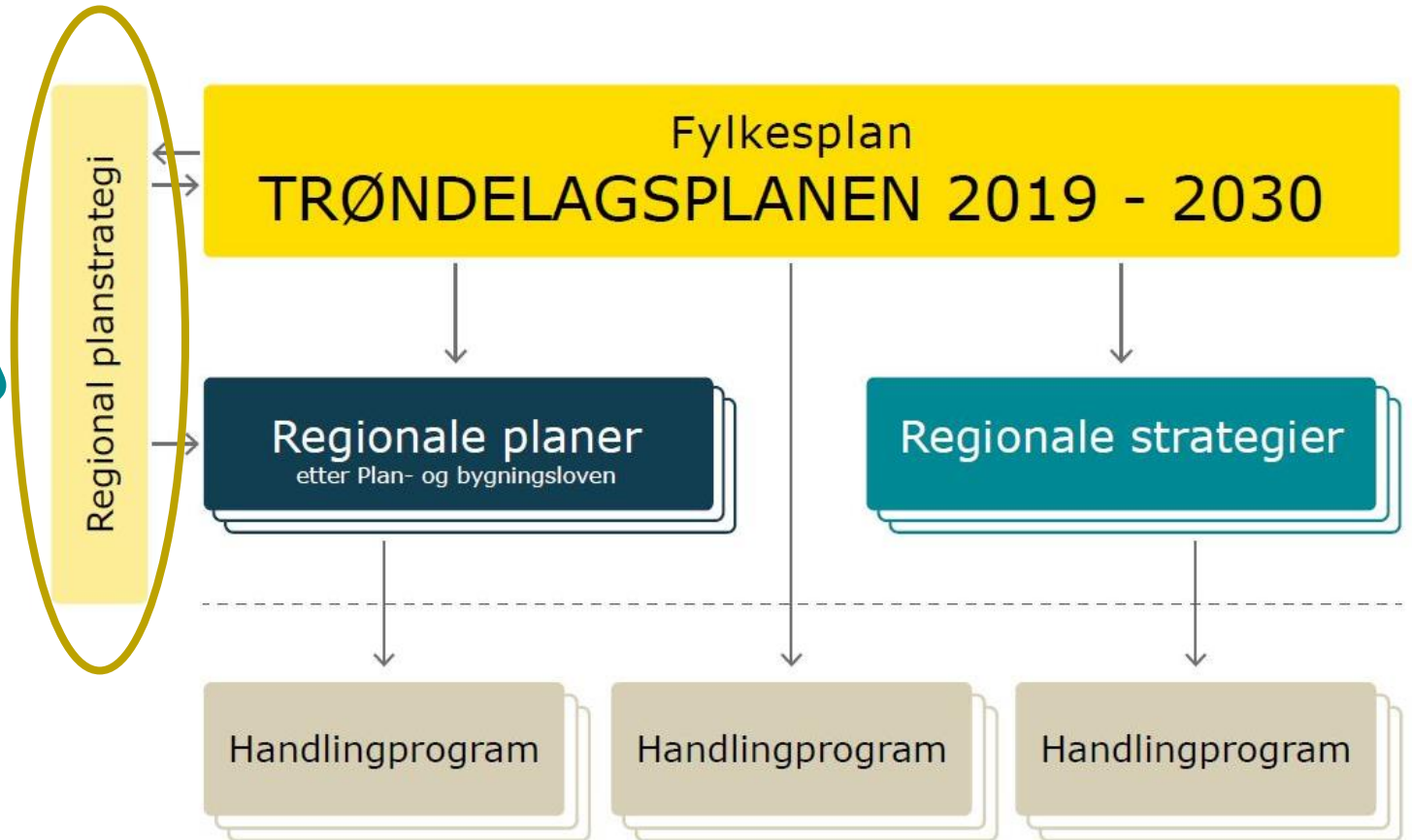
PRIORITERTE PLANOPPGAVER

- **RPS** skal legges til grunn for planarbeidet i statlige og regionale organer og i kommunene.
- **RPS** fastsetter strukturen i det regionale plansystemet

Det regionale plansystemet i Trøndelag i dag

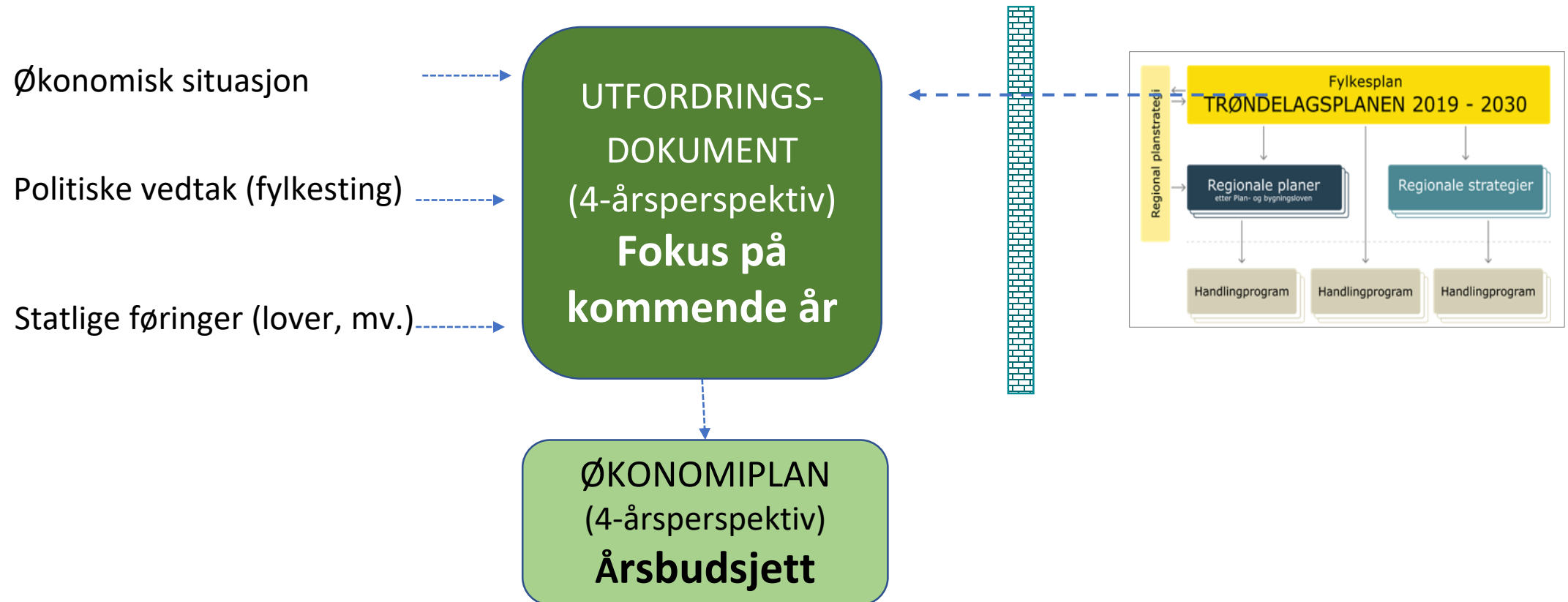
Regional planstrategi vektlegges i liten grad som politisk beslutningsgrunnlag

Trøndelag fylkeskommune - samfunnsutvikler og virksomhet

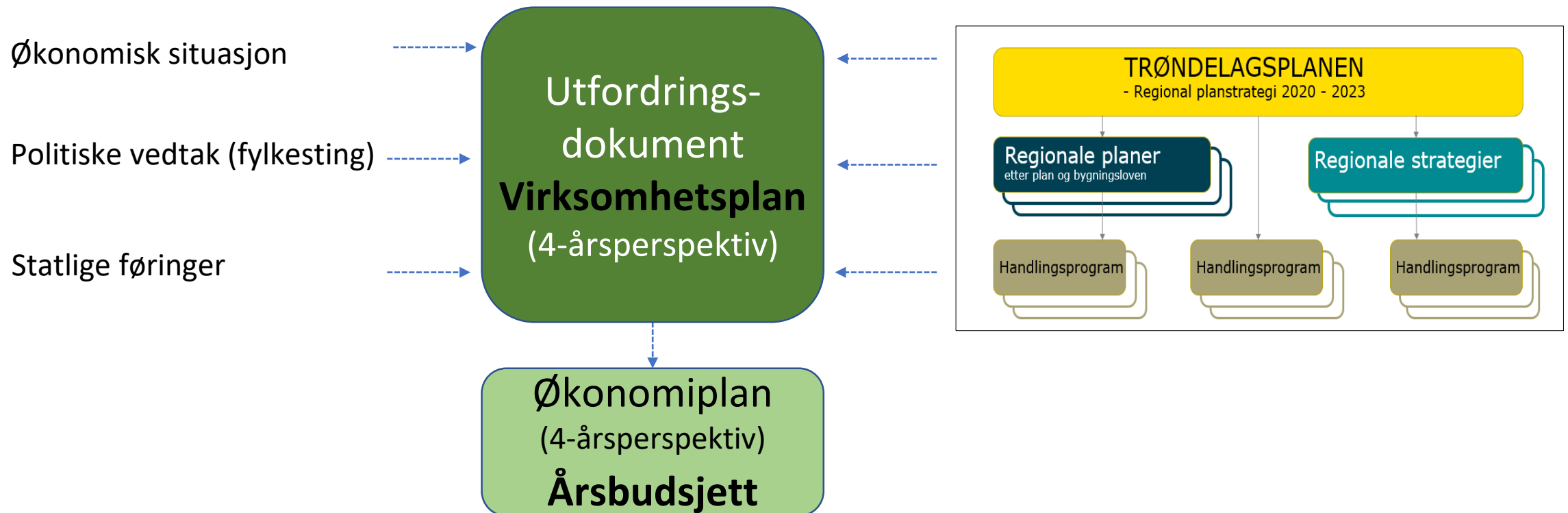
Slik har prosessen vært:

Trøndelag fylkeskommune - samfunnsutvikler og virksomhet

Slik kan prosessen bli:

FRAMSTILLING AV SAMMENHENGENE

VALGPERIODE	2019	2020	2021	2012	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031			
TRØNDELAGSPLANEN																
REGIONAL PLANSTRATEGI																
UTFORDRINGSKORT (Virksomhetsplan)		2020 - 2023			2024 - 2027			2027 - 2031								
ØKONOMIPLAN 2020-2023																
ØKONOMIPLAN 2021-2024																
ØKONOMIPLAN 2022-2025																
ØKONOMIPLAN 2023-2026																
ØKONOMIPLAN 2024-2027																
ØKONOMIPLAN 2025-2028																
ØKONOMIPLAN 2026-2029																
ØKONOMIPLAN 2027-2030																
ØKONOMIPLAN 2028-2031																
ØKONOMIPLAN 2029-2032																
ØKONOMIPLAN 2030-2033																
m/ ÅRSBUDSJETT																

Oversiktsdokument folkehelse

Fundamentet i kunnskapsgrunnlaget består av fylkesstatistikken og oversiktsdokument folkehelse

Regionalt Utfordringsbilde
Bearbeiding av kunnskapsgrunnlaget for å peke på de sentrale utfordringene for Trøndelag

Regional planstrategi 2020-2024

- Tema spesifikke kunnskapsgrunnlag**
- Kunnskapsgrunnlag Samferdselsstrategien
  - Kunnskapsgrunnlag Regional plan for arealbruk
  - Kvalitetsmelding Videregående utdanning**
  - Kunnskapsgrunnlag Kompetansestrategi Trøndelag**
  - Kunnskapsgrunnlag Strategi for klimaomstilling
  - Kunnskapsgrunnlag for verdiskaping i Trøndelag

KOMPETANSESTRATEGI

FOR TRØNDELAG

Kompetansestrategi for Trøndelag har som mål å
et konkurransedyktig næringsliv, en effektiv og g

VEDLEGG:

KUNNSKAPSGRUNNLAG

KOMPETANSESTRATEGI FOR TRØNDELAG

KOMPETANSESTRATEGIEN HAR TRE HOVEDMÅL OG NI DELMÅL

1. Helhetlig system for karriereveiledning skal bedre samsvar mellom etterspørsel etter arbeidskraft i arbeidslivet og den enkeltes bruk av egen kompetanse.

- Oppdatert kunnskapsgrunnlag om tilbud og etterspørsel etter kompetanse skal gi grunnlag for dialog, analyse og planlegging av utdanningstilbud.
- Tilgang til offentlige karriereveiledningstjenester for alle innbyggere i Trøndelag skal gi grunnlag for gode valg for den enkelte. Spesielt fokus rettes mot kjønnsstradisjonelle utdanningsvalg, innvandreres behov for karriereveiledningstjenester, seniorperspektiv og samiske forhold.

2. Trøndelag skal ha et fleksibelt utdanningssystem som møter arbeidslivets kompetansebehov.

- Kunnskapsgrunnlag og samarbeid mellom skole og arbeidsliv skal styre planlegging og dimensjonering av utdanningene.
- Bedre samordning på tvers av utdanningsnivåene og økt gjennomføring av opplæringsløp.
- Økt innovasjons- og entreprenørskapskompetanse.
- Tilrettelegge utdanning for økt deltakelse i arbeidslivet gjennom fleksible og tilpassede opplæringsløp.

3. Trøndelag skal ha et arbeidsliv som er preget av gode læringsmuligheter og god bruk av kompetanse, der flere blir faglig kvalifisert i samsvar med arbeidslivets behov.

- Flere investerer i kompetanseutvikling.
- Voksne har tilbud om kompetanseheving for å kunne delta aktivt i arbeids- og samfunnsliv.
- Arbeidstakere med høyere utdanning rekrutteres til hele regionen.

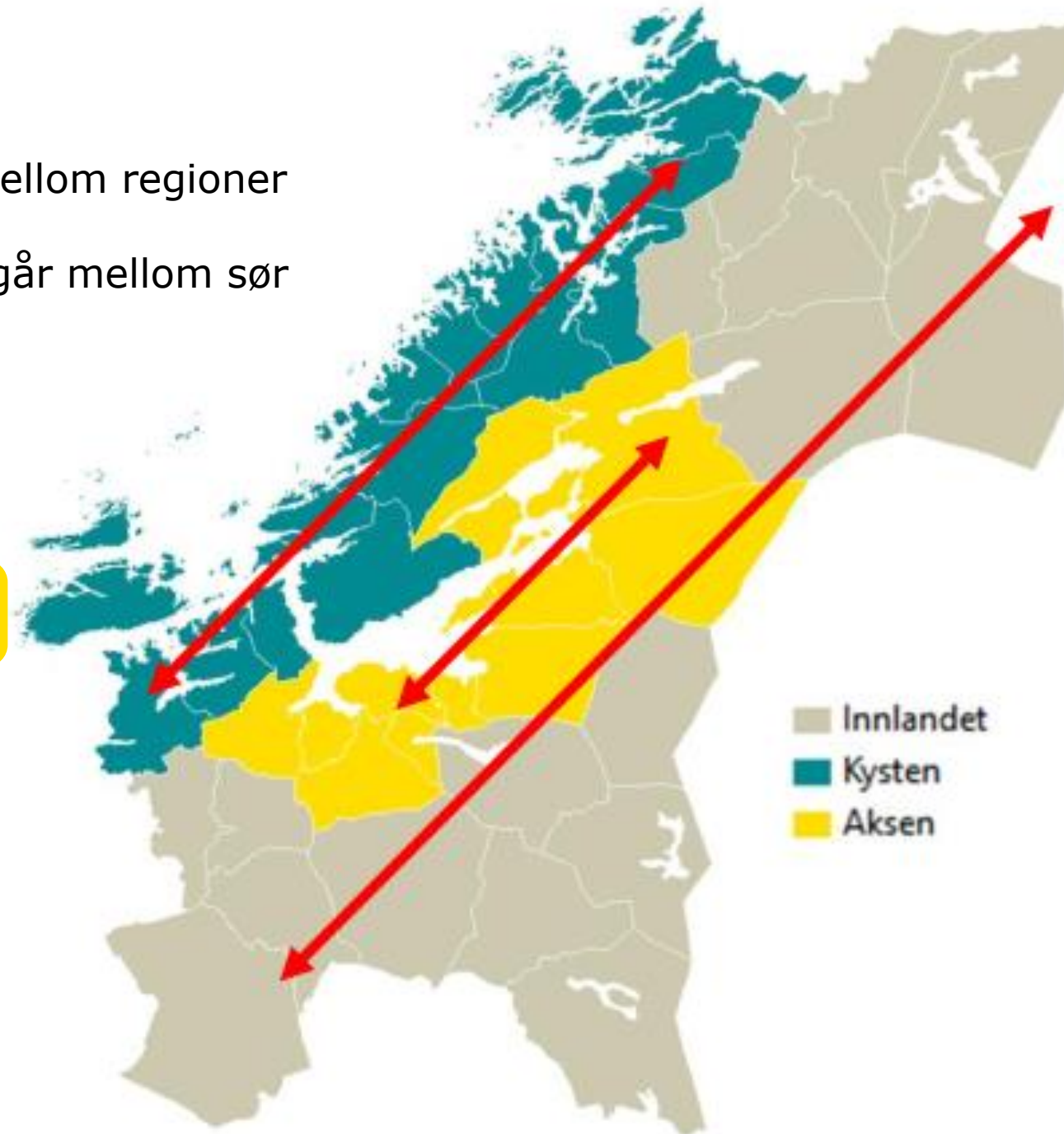
Inndeling i :

Kysten – aksen – Innlandet

- Analysegrep for belyse likheter og ulikheter mellom regioner
- Bryte ned oppfatningen av at skillene i fylket går mellom sør og nord

Aktuelle tema RPS:

- Regionalt samarbeid i nye strukturer
- Urbanisering og sentralisering vs livskraftige distrikter
- Økt mobilitet skaper større bo- og arbeidsmarkeder
- Endringer i aldersstruktur, eldrebølge og lave barnetall
- Levekår og sosial ulikhet
- Næringsutvikling og kompetansebehov i et arbeidsliv i endring
- Klimautfordringer og det grønne skiftet
- Kultur som en samfunnsskapende kraft
- Kommuneoverskridende arealutfordringer

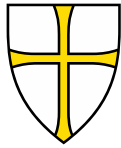

Diskusjonspunkter

- Hvilke tema mener hovedutvalget det er viktig å fokusere på i arbeidet med planstrategien?
- Hvilke utfordringer ser dere for Trøndelag?
- Hva ønsker/trenger dere mer kunnskap om?

Noen dilemmaer man ser fra kunnskapsgrunnlaget:

- Betydningen av skole og utdanningsstruktur i forhold til opprettholdelse regionale tyngdepunkter og livskraftige distrikter i Trøndelag.
- Hvordan sikre god balanse mellom tilbud og etterspørsel etter kompetanse i hele Trøndelag. Endringer i arbeidslivet: Automasjon og digitalisere skaper potensiale for nye næringer, men også store omveltninger i en del eksisterende næringer og behov for annen type kompetanse.
- Hvordan utdanning og gjennomføring i skolen legger mye av grunnlaget for folks videre liv, knyttet opp mot folkehelse, utenforskap og inkludering.

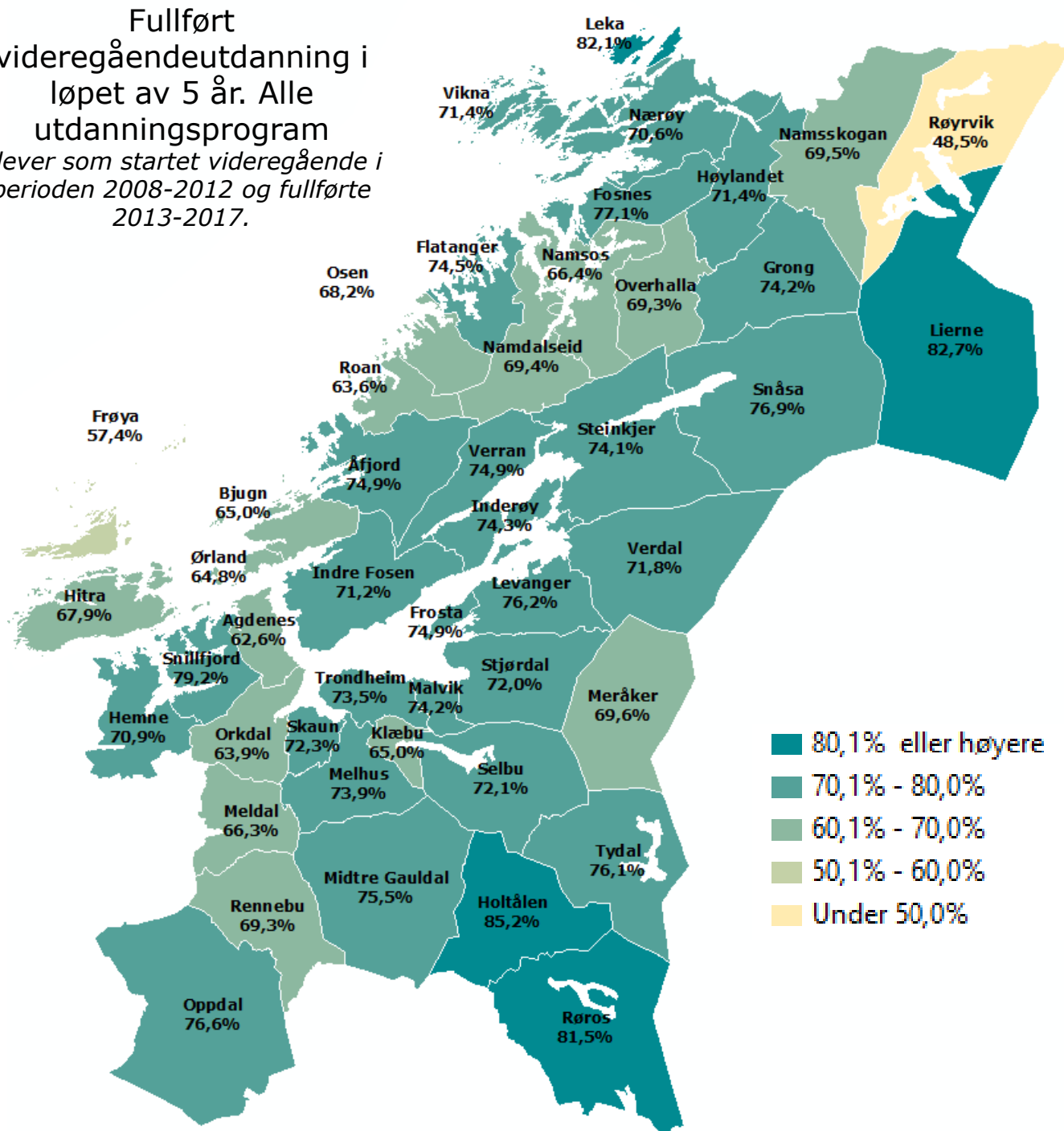
Trøndelag
fylkeskommune

Noen utdrag fra kunnskapsgrunnlaget knyttet til Utdanning

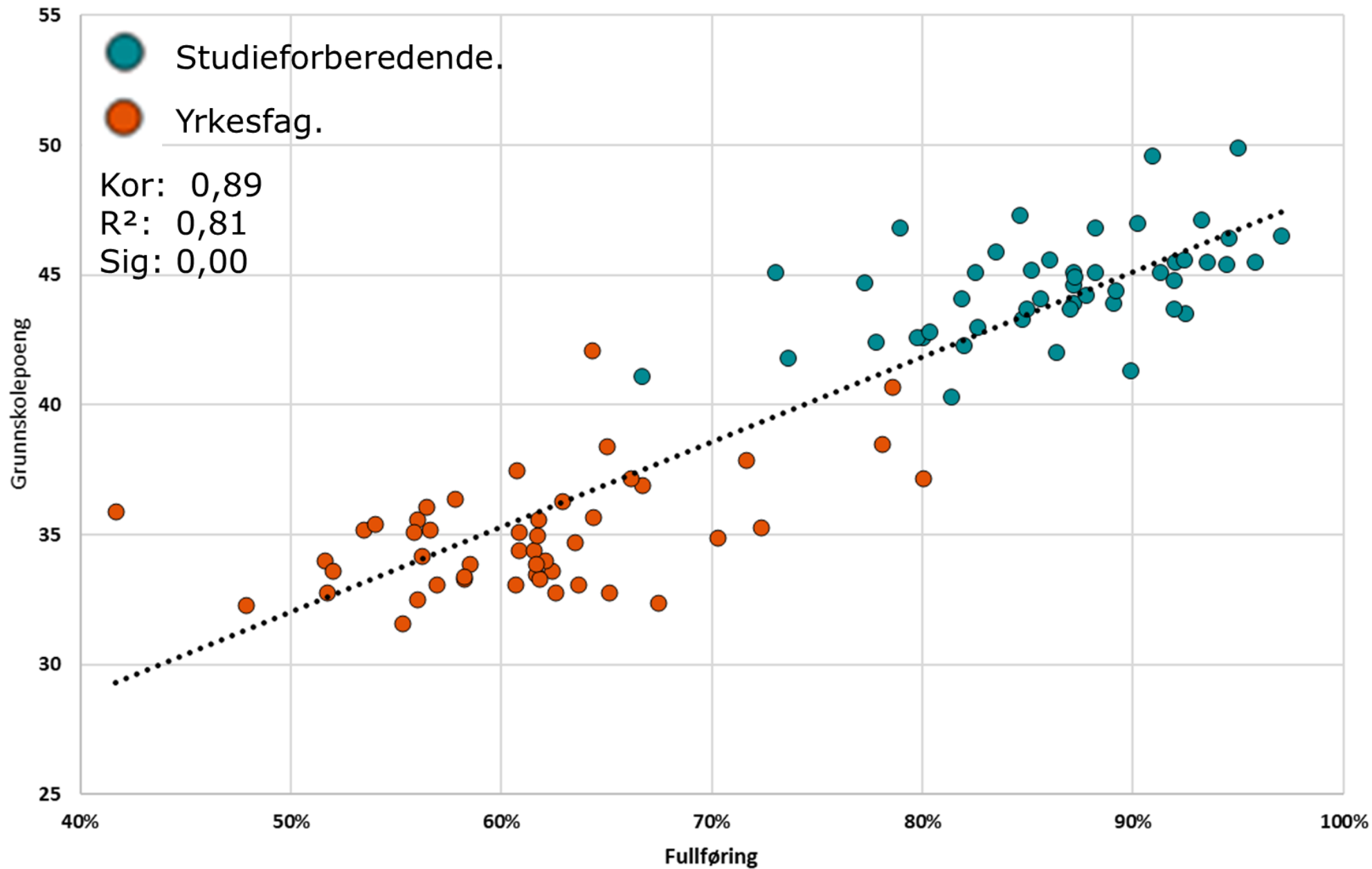
- De som ikke gjennomfører videregående gjør det dårligere på en rekke sosioøkonomiske indikatorer senere i livet.
  - Sysselsettingsgrad
  - Arbeidsledighet
  - Lønnsnivå
  - God helse
  - Sosial tilhørighet og utenforskap
- Ferdighetsnivået man starter videregående med er viktig
  - 24,9 % av 5. klassinger i Trøndelag på ferdighetsnivå 1 (laveste) i regning
  - 25,9 % av 5. klassinger i Trøndelag på ferdighetsnivå 1 (laveste) i lesing

Fullført
videregåendeutdanning i
løpet av 5 år. Alle
utdanningsprogram
*Elever som startet videregående i
perioden 2008-2012 og fullførte
2013-2017.*

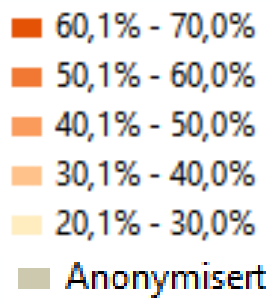
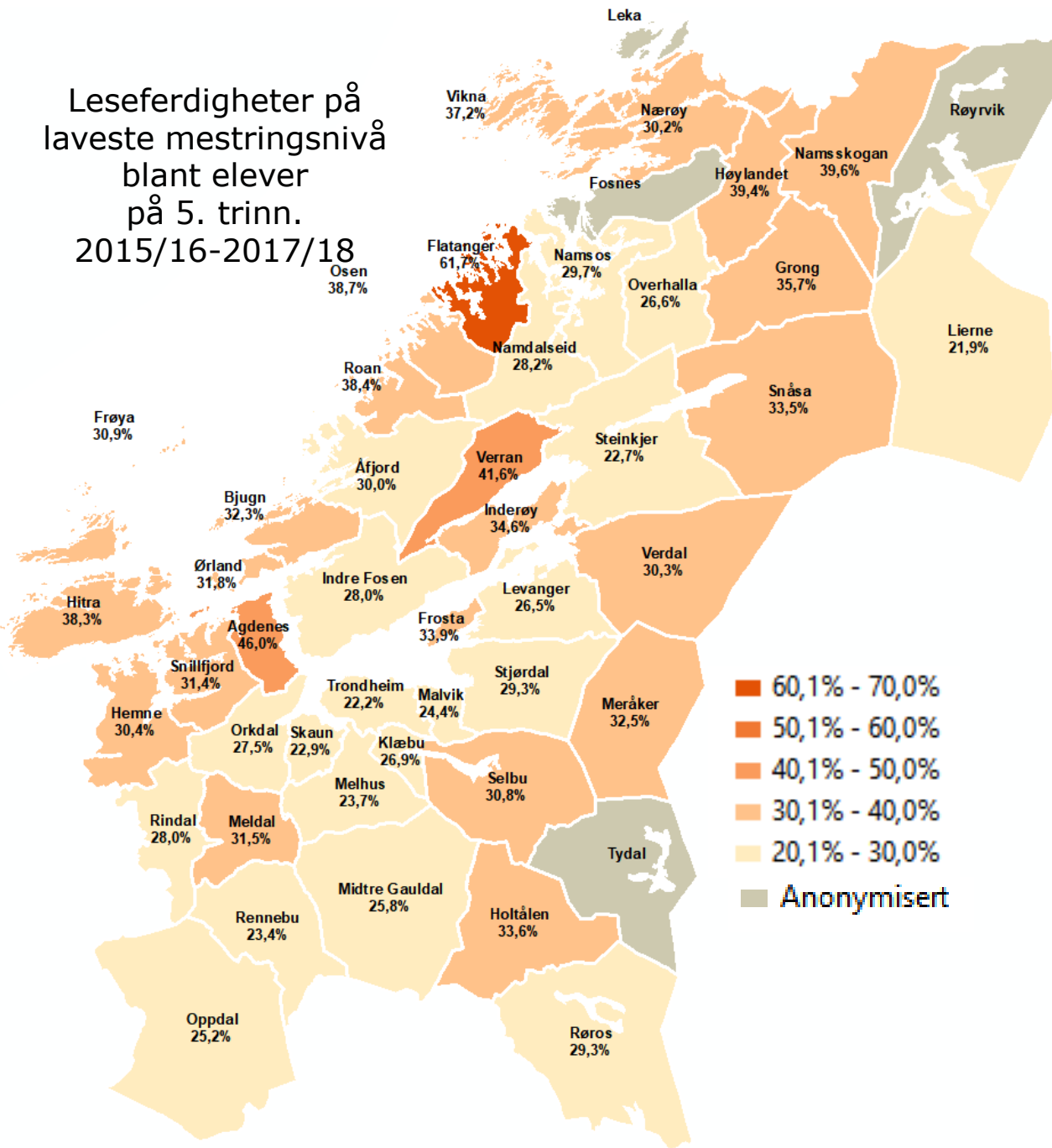

Fullført videregåendeutdanning i løpet av 5 år. Fordelt på utdanningsprogram og grunnskolepoeng

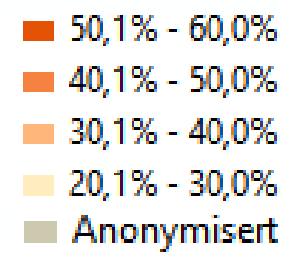
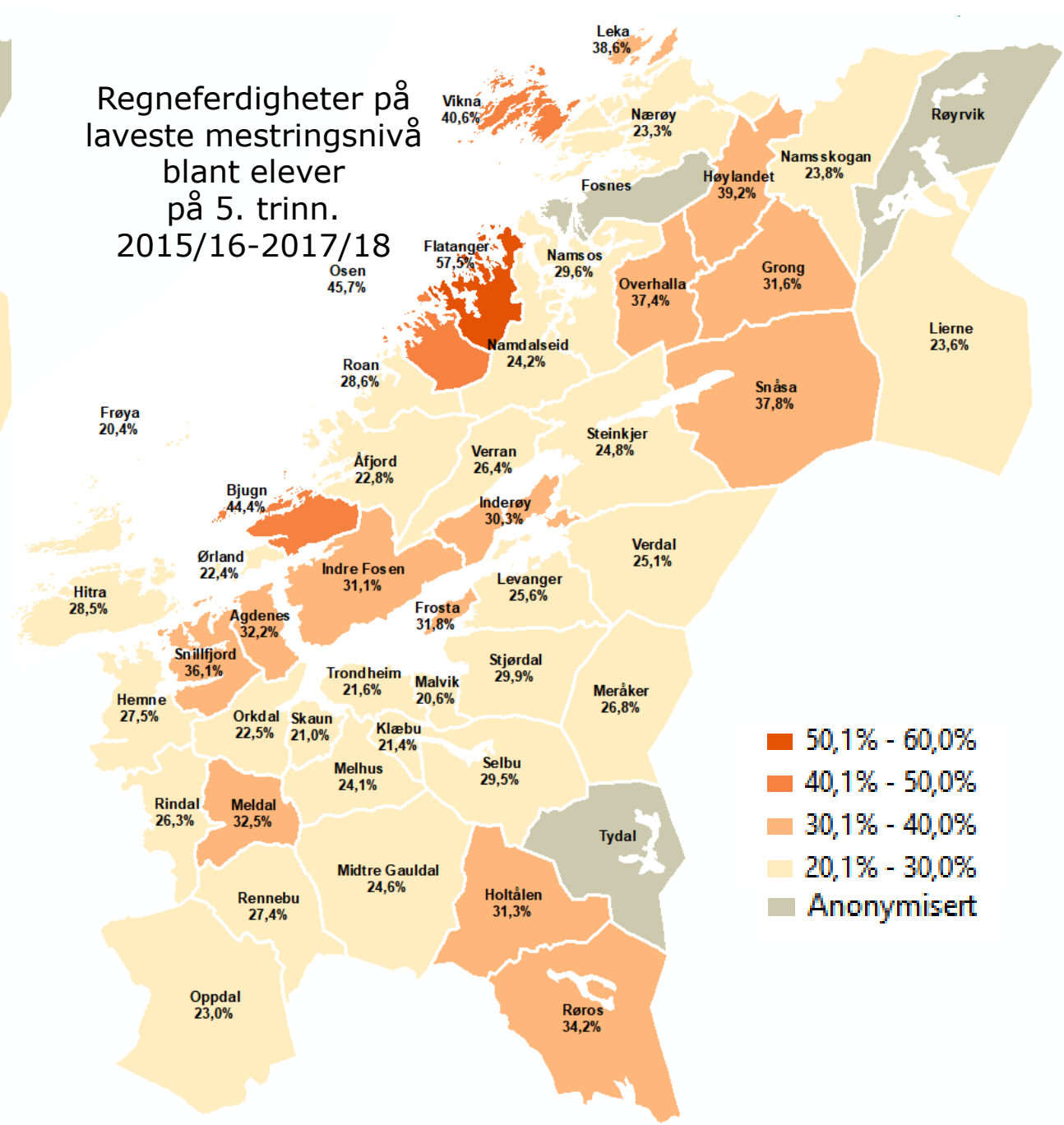
Elever som startet videregående i perioden 2008-2012 og fullførte 2013-2017.

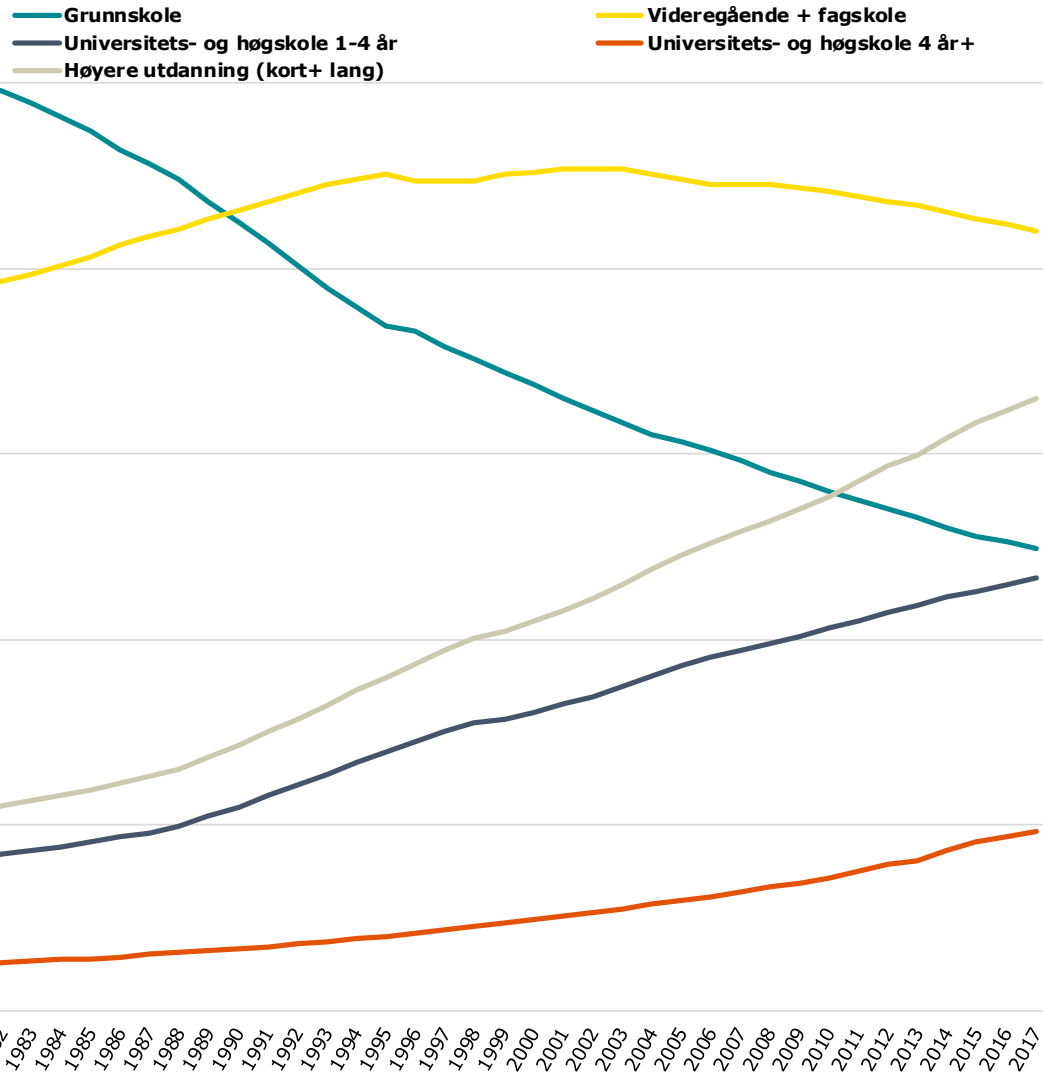
Leseferdigheter på laveste mestringsnivå blant elever på 5. trinn. 2015/16-2017/18

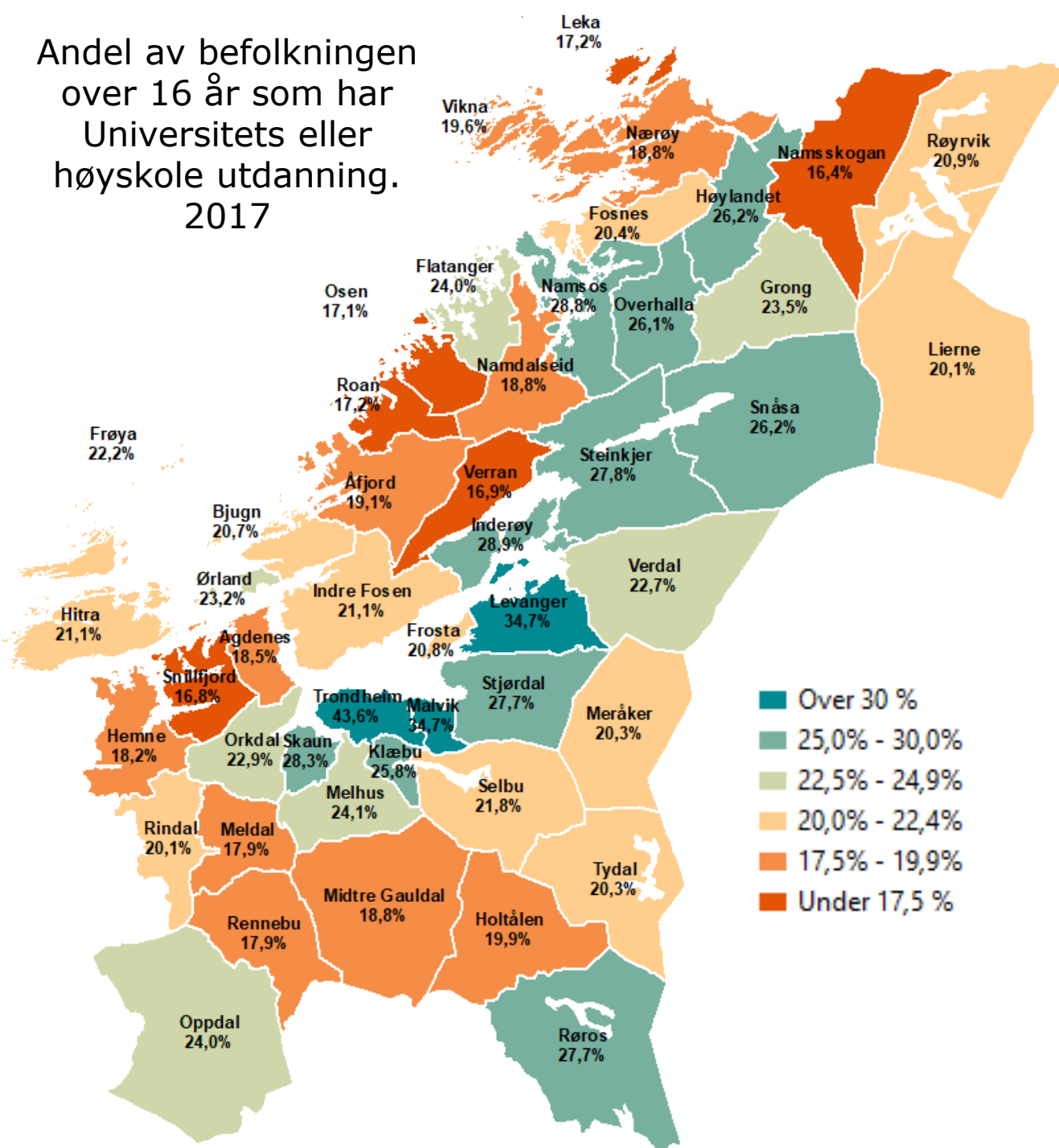
Regneferdigheter på laveste mestringsnivå blant elever på 5. trinn. 2015/16-2017/18

Endring i utdanningsnivået til befolkningen i Trøndelag i perioden 1980-2017

Andel av befolkningen over 16 år som har Universitets eller høyskole utdanning. 2017

Næringer med sterk tilstedeværelse i de ulike regionene i Trøndelag per 4.kvartal 2017

Basert på lokaliseringskoeffisienter
(hoover-balassa koeffisient)

Styrker:

Aksen: Forskning, finans og forsikring, IKT, Forretningsmessig tjenesteyting

Kysten: Fiske og akvakultur, Næringsmiddelindustri, Sjøfart

Innlandet: Jordbruk og skogbruk; Treindustri

Trondheim

- Undervisning ved universitet
- Forskning- naturvitenskap og teknologi
- Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet
- Bankvirksomhet
- Sykehustjenester
- Informasjons og kommunikasjons teknologi

Fosen

- Produksjon av fiskefôr
- Akvakultur
- Produksjon av elektrisk utstyr
- Produksjon av tekstiler
- Entreprenør og anleggsvirksomhet
- Møbelproduksjon
- Verftsindustri

Orkdalsregionen

- Akvakultur
- Fiskeforedling
- Silisium produksjon
- Produksjon av jordbruks- og skogbruksmaskiner
- Overflatebehandling og bearbeiding av metaller
- Jordbruk
- Produksjon av betong-, sement- og gipsprodukter

Trøndelag-Sør

- Hogging og bearbeiding av stein
- Treindustri
- Møbelproduksjon
- Slakteri
- Jordbruk
- Hotell og overnatting

Ytre Namdal

- Akvakultur
- Produksjon av betong-, sement- og gipsprodukter
- Telekommunikasjon
- Farmasøytisk industri
- Fiskeforedling
- Sjøfart

Indre Namdal

- Jordbruk
- Skogbruk
- Bakeri
- Produksjon, overføring og distribusjon av elektrisitet
- Bygg og anlegg
- Eldreomsorg
- Handel med motorvogner

Innherred

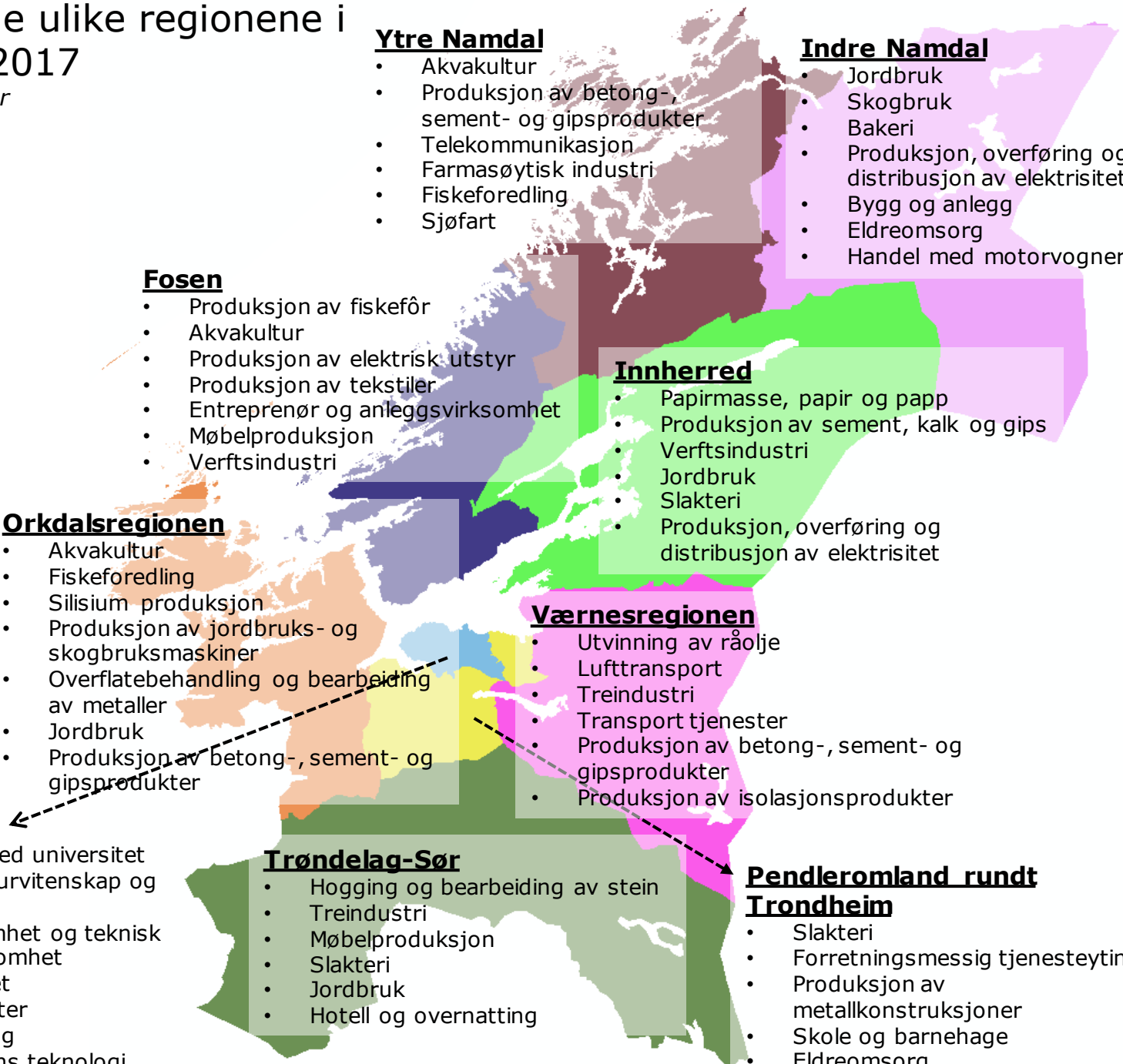
- Papirmasse, papir og papp
- Produksjon av sement, kalk og gips
- Verftsindustri
- Jordbruk
- Slakteri
- Produksjon, overføring og distribusjon av elektrisitet

Værnesregionen

- Utvinning av råolje
- Lufttransport
- Treindustri
- Transport tjenester
- Produksjon av betong-, sement- og gipsprodukter
- Produksjon av isolasjonsprodukter

Pendleromland rundt Trondheim

- Slakteri
- Forretningsmessig tjenesteyting
- Produksjon av metallkonstruksjoner
- Skole og barnehage
- Eldreomsorg

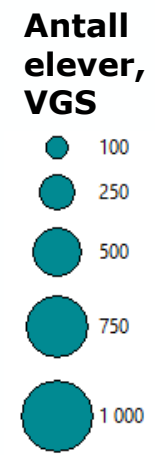
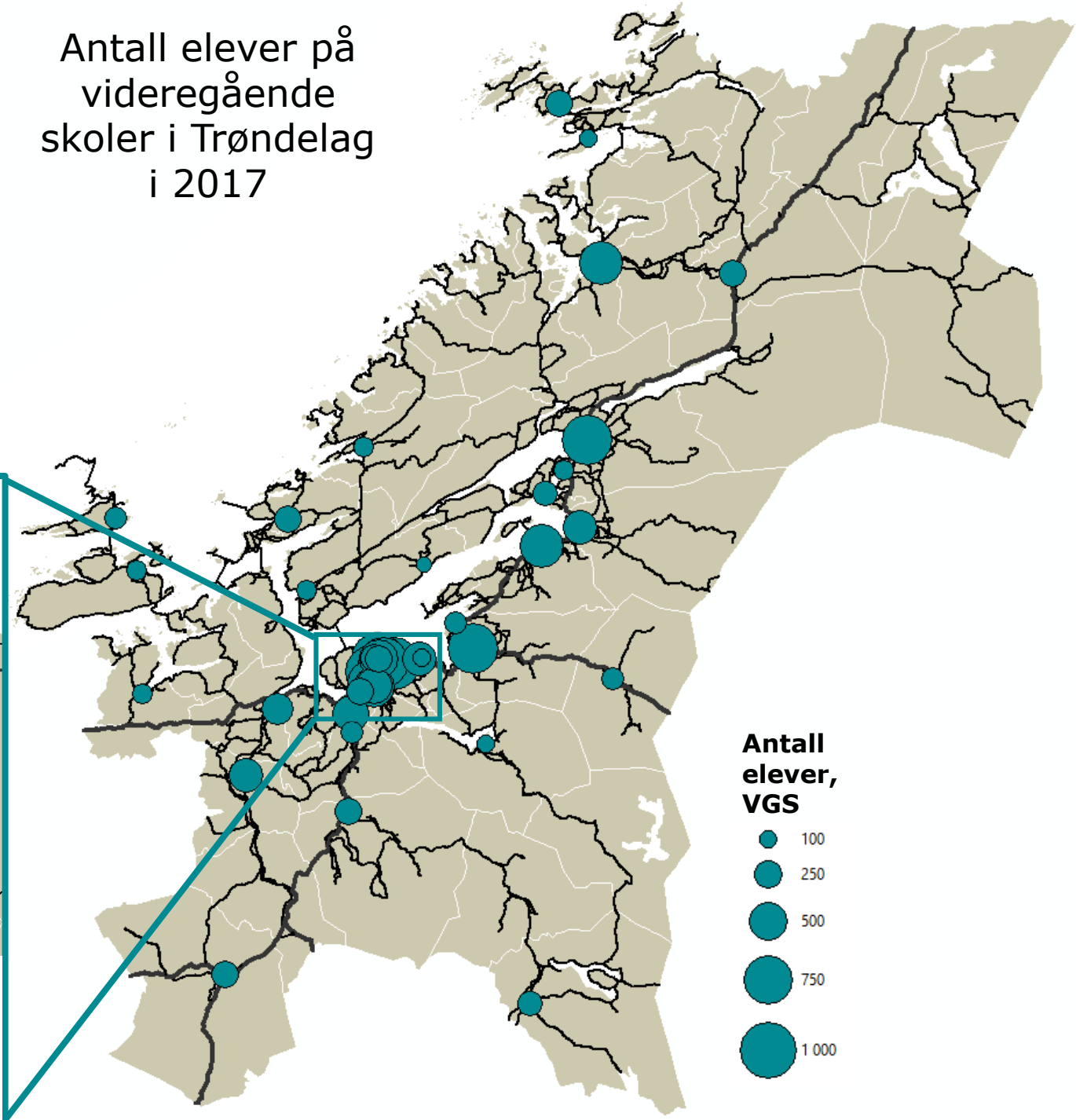
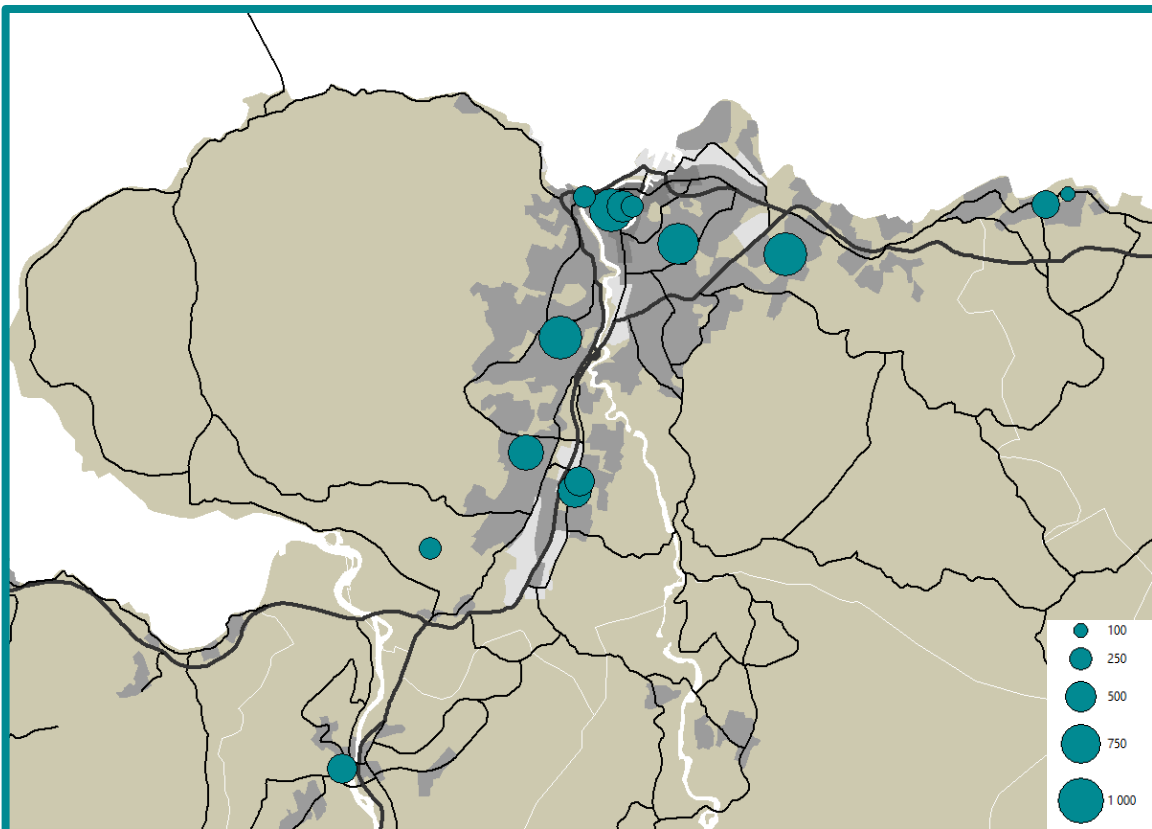

- Skoler med 1 000 elever – Charlottenlund, Byåsen, Strinda- og skoler med 100-200 elever

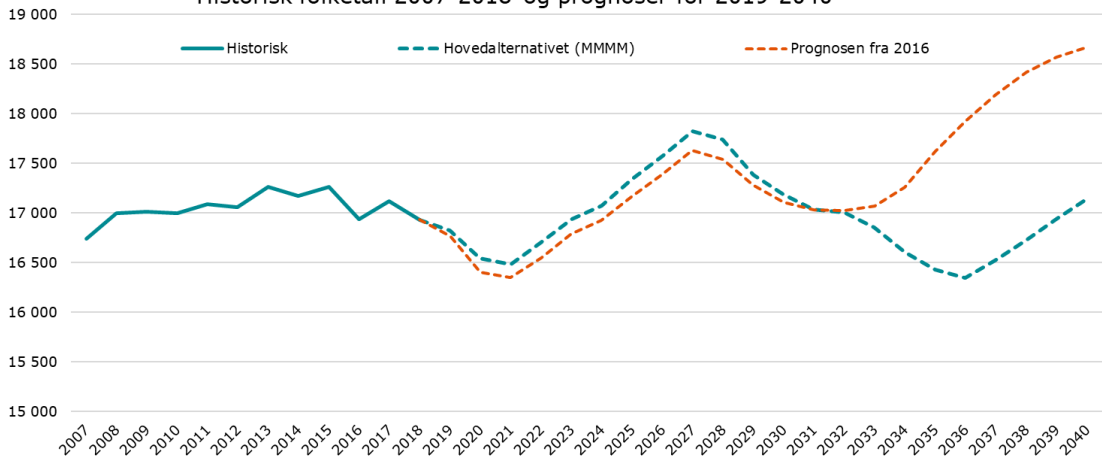
- Prognosene viser nedgang i elevtall de neste årene

- Slår ulikt ut på ulike deler av Trøndelag

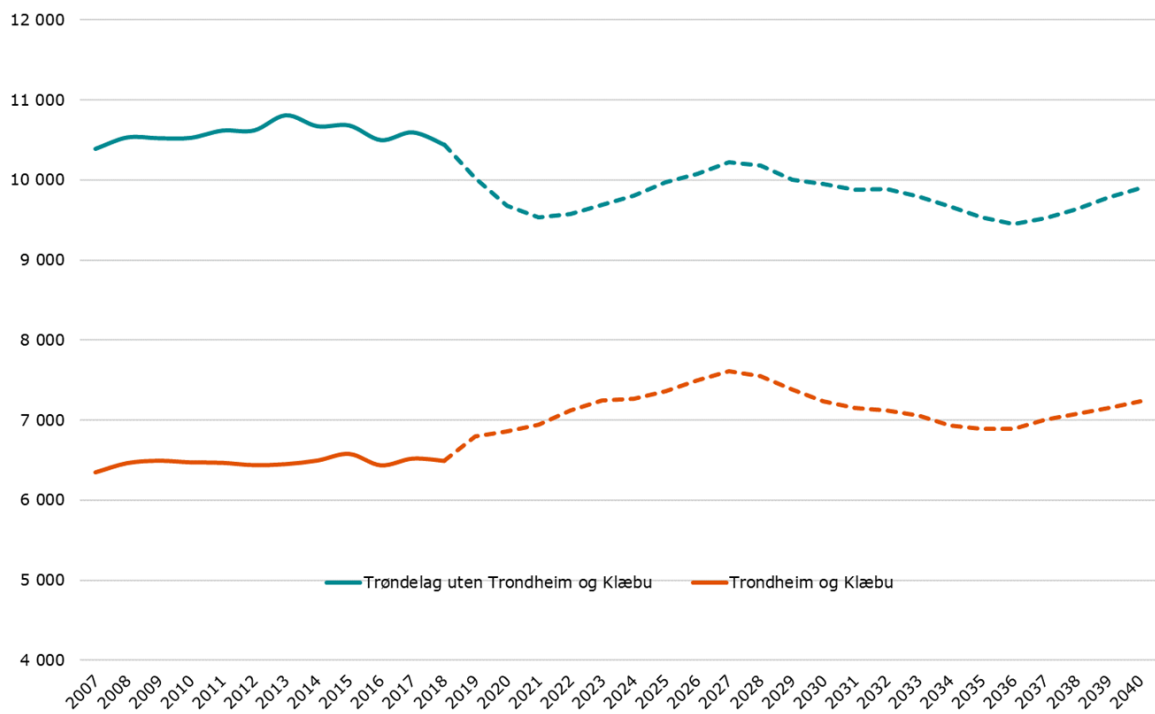
Antall elever på videregående skoler i Trøndelag i 2017

Befolkningsprognoser Trøndelag 16-18 åringer.
Historisk folketall 2007-2018 og prognoser for 2019-2040

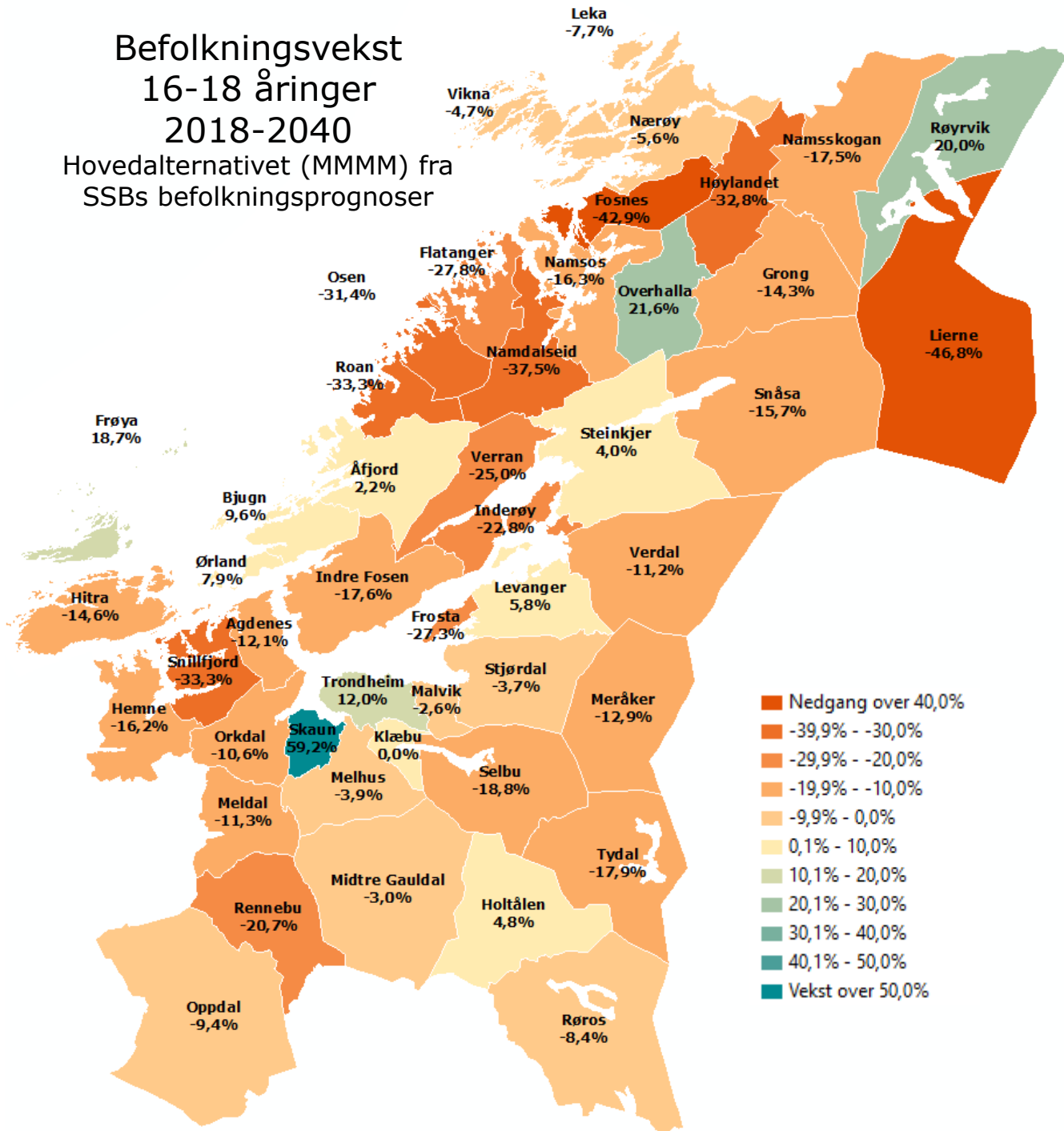

16-18 åringer i Trondheim og klæbu og resten av Trøndelag
Historisk folketall 2007-2018 og hovedalternativet (M4MM) for 2019-2040

Befolkningsvekst 16-18 åringer 2018-2040

Hovedalternativet (M4MM) fra
SSBs befolkningsprognoser

- Nedgang over 40,0%
- -39,9% - -30,0%
- -29,9% - -20,0%
- -19,9% - -10,0%
- -9,9% - -0,0%
- 0,1% - 10,0%
- 10,1% - 20,0%
- 20,1% - 30,0%
- 30,1% - 40,0%
- 40,1% - 50,0%
- Vekst over 50,0%

60 minutters reisetid til en videregående skole i Trøndelag

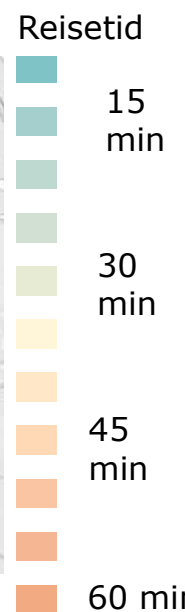
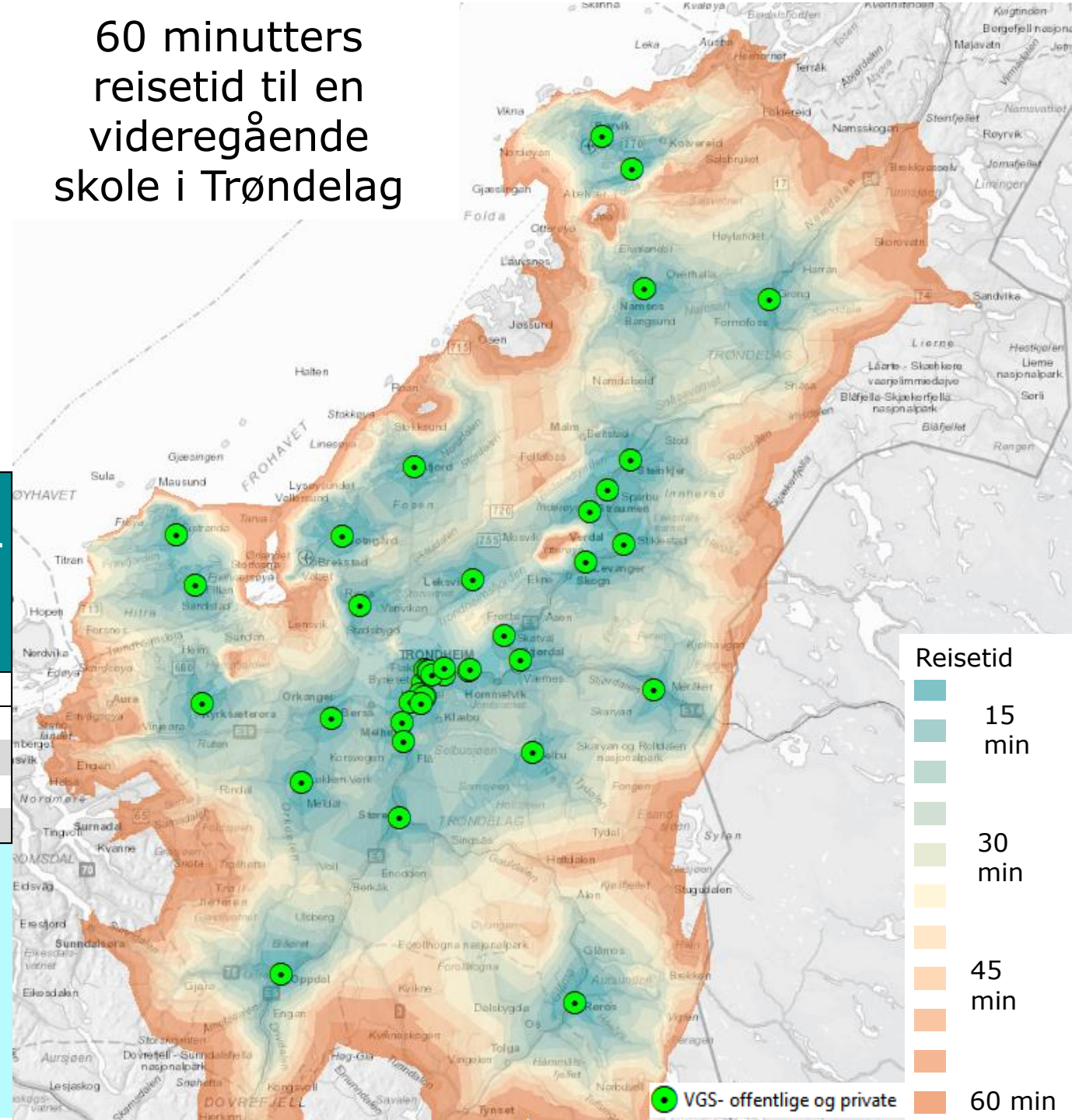
- Veldig god dekningsgrad av videregående skoler i Trøndelag
- 96 % av befolkningen bor under 30 minutter fra en videregående skole

Antall og andel av Trøndelags befolkning etter reisetid til videregående skole		
Minutter	Antall	Andel
15	402 540	87 %
30	442 000	96 %
45	449 521	98 %
60	454 395	99 %

Metode

Reisetidsanalysen har tatt utgangspunkt at man kjører i skiltet hastighet med bil under optimale kjøre forhold, uten noen annen trafikk på veien og grønt lys i alle lyskryss,. Analysen er kjørt på kjøretid opp til 60 minutters kjøretid fra de ulike videregående skolene.

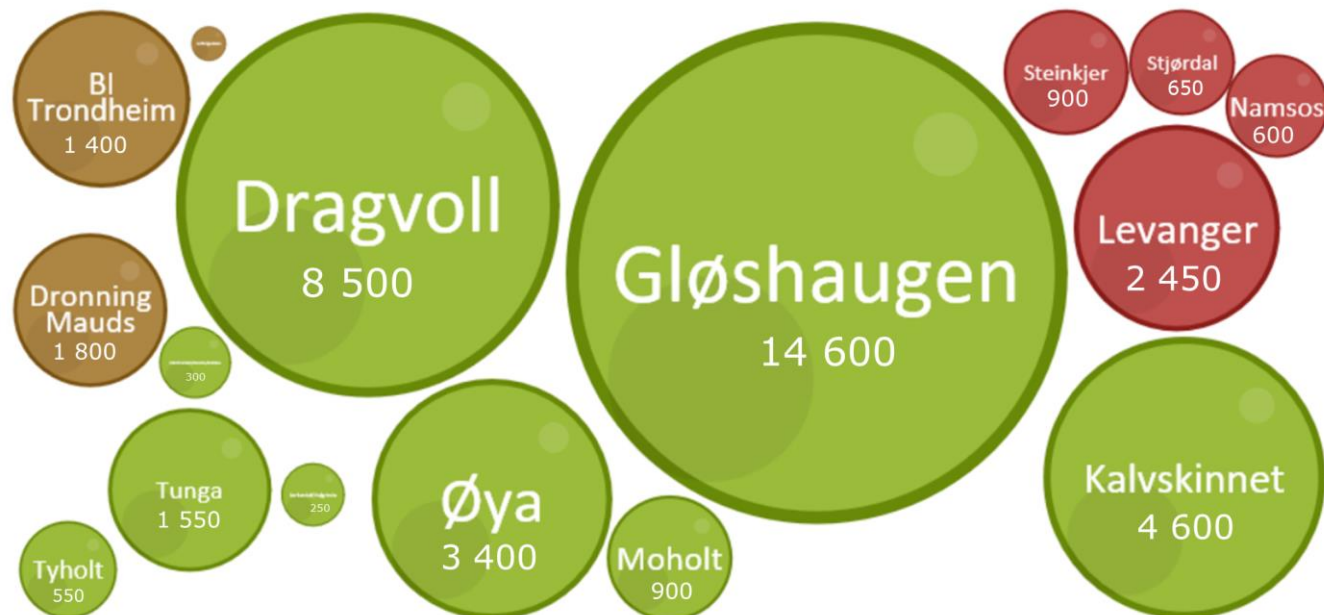
Befolknings summeringen tar ikke med personer som bor utenfor Trøndelag, selv om områder i andre fylker er innen 90 minutters kjøretid fra de ulike videregående skolene

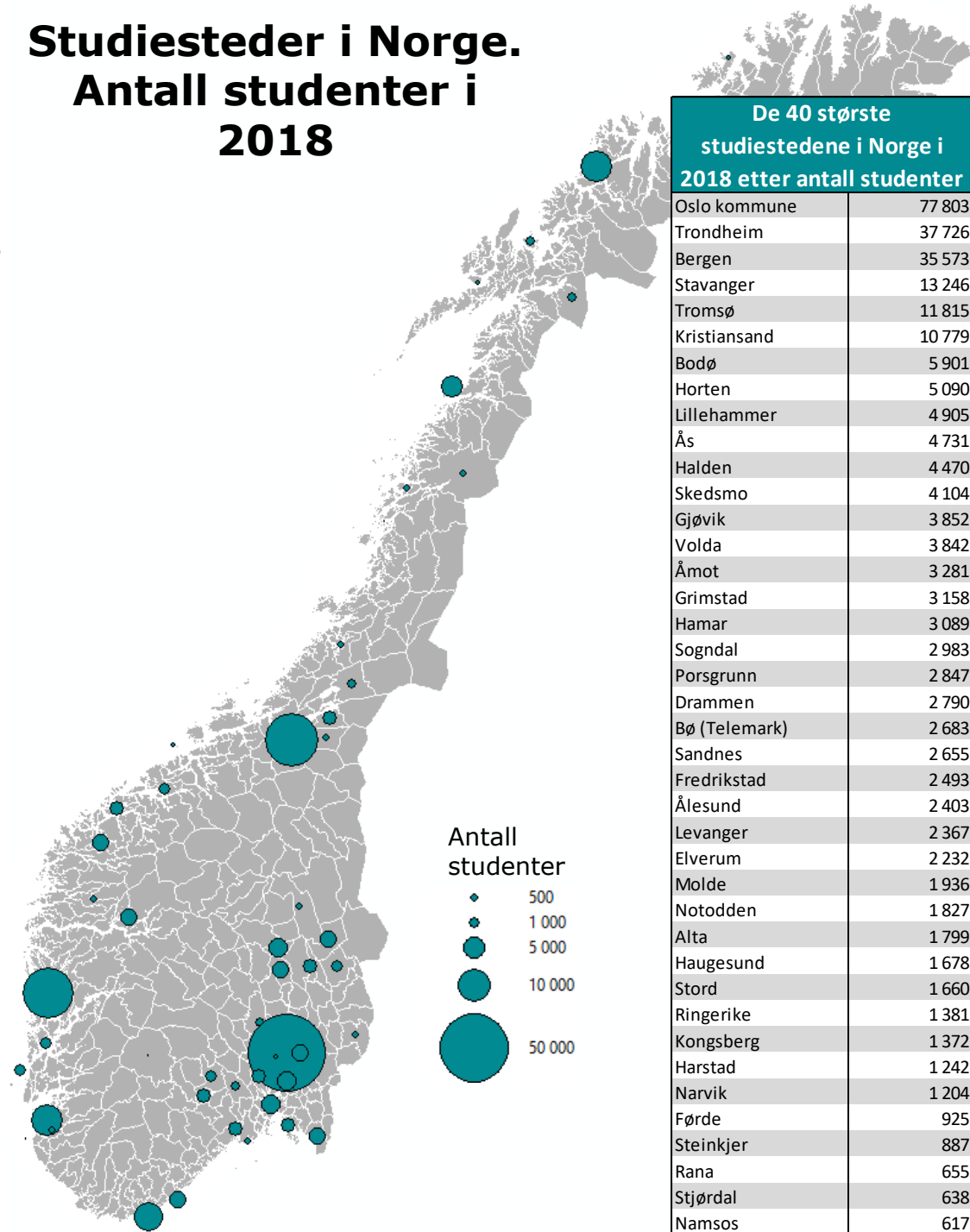
Struktur høyere utdanning

- Trondheim er en av de 3 store studentbyene i Norge
- En stryke at vi også har andre byer med Universitets campus
- NTNU rekrutterer studenter fra hele landet, Nord universitet rekrutterer i større grad lokalt.

Antall studenter ved de ulike campusene i Trøndelag i 2018

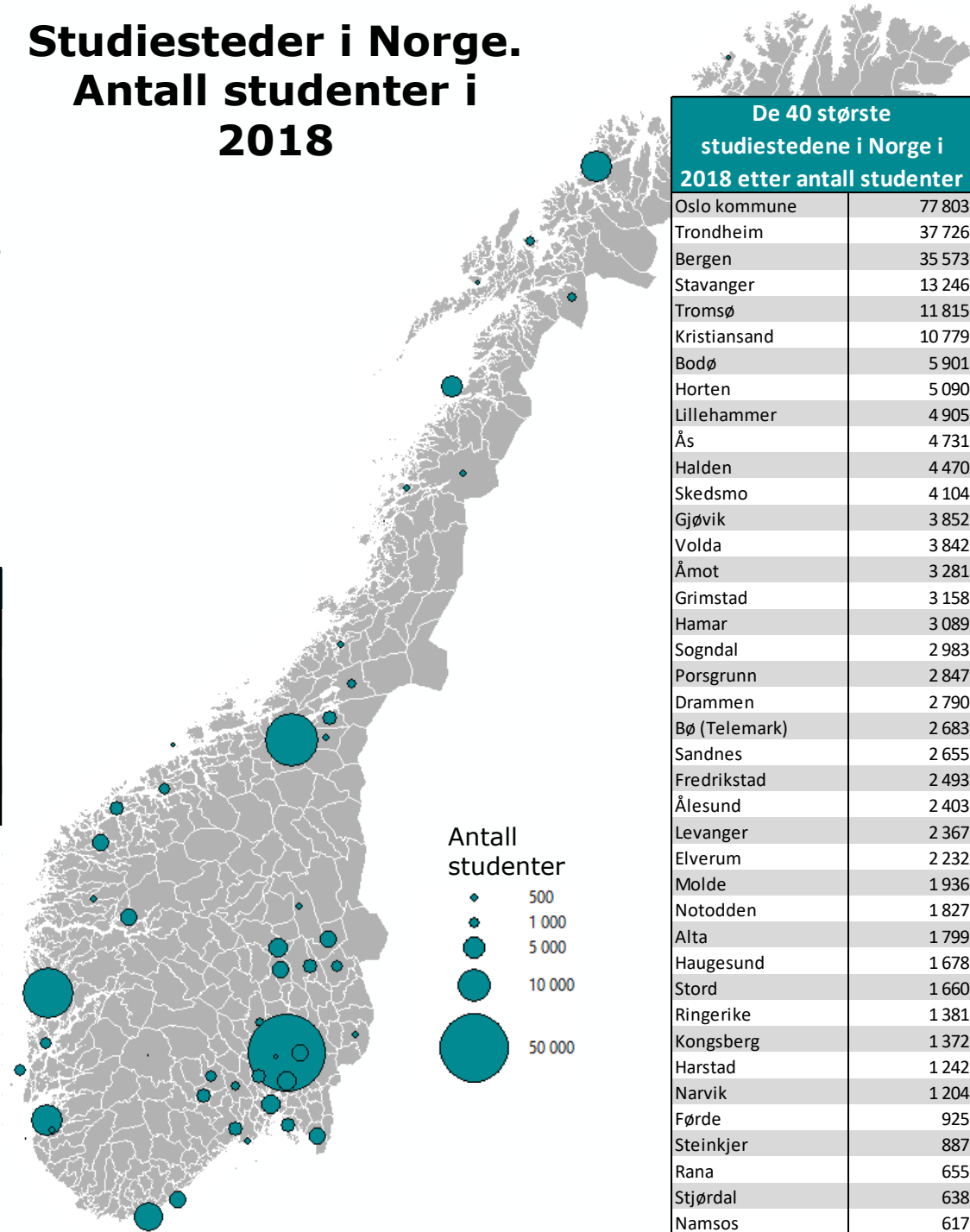
Studiesteder i Norge. Antall studenter i 2018

Struktur høyere utdanning

- Trondheim er en av de 3 store studentbyene i Norge
- En stryke at vi også har andre byer med Universitets campus
- NTNU rekrutterer studenter fra hele landet, Nord universitet rekrutterer i større grad lokalt.

Studiesteder i Norge. Antall studenter i 2018

Antall studenter fordelt på campus ved utdanningsinstitusjoner i Trøndelag høsten 2018

NTNU		Nord Universitet		Andre institusjoner	
Gløshaugen	14 575	Levanger	2 465	BI - campus Trondheim	1 825
Dragvoll	8 530	Steinkjer	910	Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	1 375
Kalvskinnet	4 610	Stjørdal	650	Luftkrigsskolen	70
Øya	3 355	Namsos	620	Høgskolen Kristiania - Trondheim	40
Tunga	1 550	Totalt campus i Trøndelag	4 645	Totalt andre institusjoner i Trøndelag	3 310
Moholt	915	Bodø	5 430		
Tyholt	555	Mo i Rana	640		
Olavskvartalet/Solsiden/Brattø	300	Nesna	430		
Lerkendal/Valgrinda	235	Vesterålen	260		
Trondheim andre	95	Sandnessjøen	20		
Totalt campus i Trøndelag	34 720	Uplassert	10		
Campus Gjøvik	3 950	Totalt Nord Universitet	11 435		
Campus Ålesund	2 415				
Uplassert	70				
Totalt NTNU	41 155				

90 minutters reisetid til et universitets campus i Trøndelag

Store deler av Trøndelag bor i dag forholdsvis nært et universitets campus

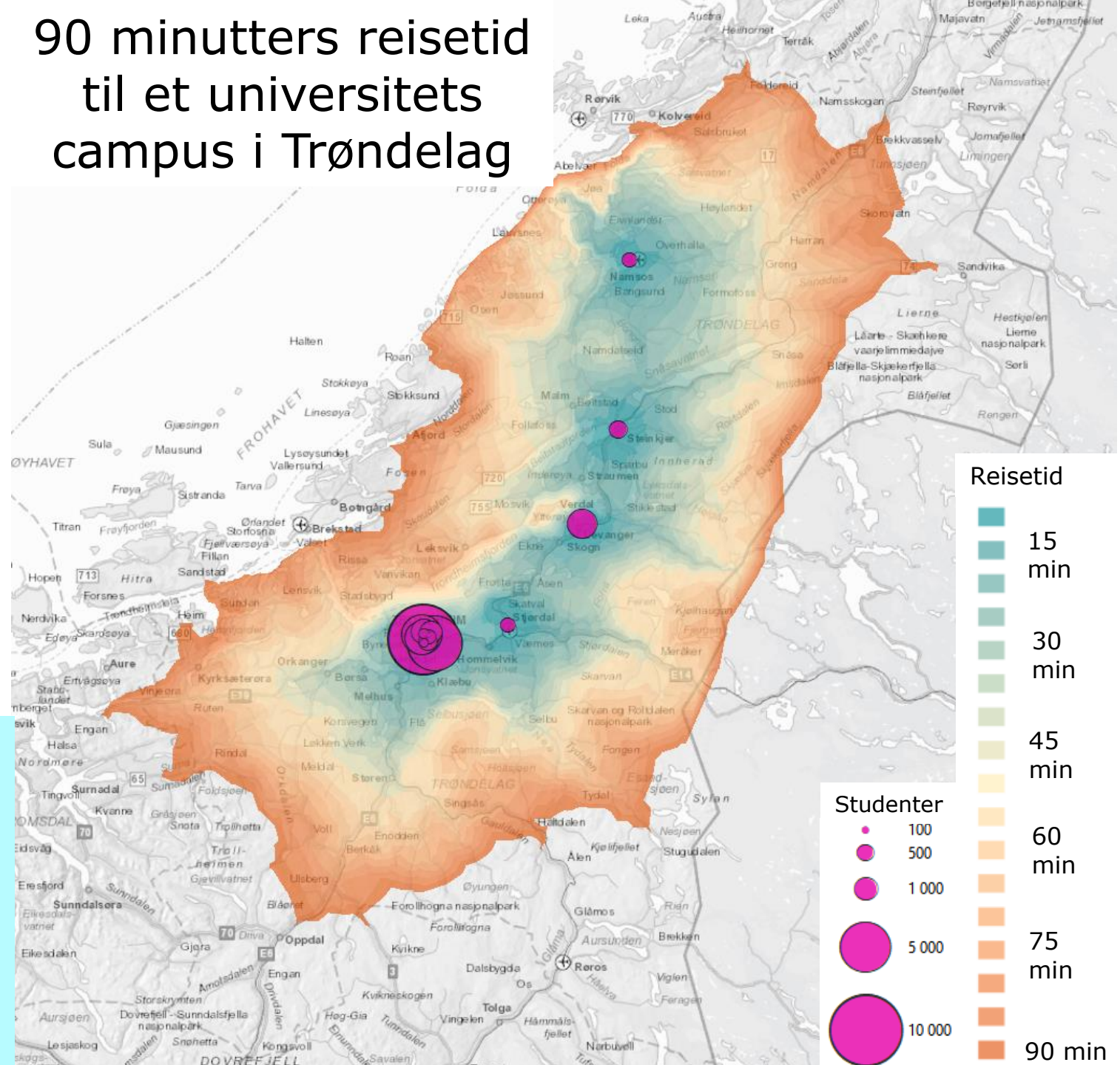
Antall og andel av Trøndelags befolkning etter reisetid til et universitets campus

Alle campus		
Minutter	Antall	Andel
30	341 668	74 %
60	384 777	84 %
90	408 873	89 %

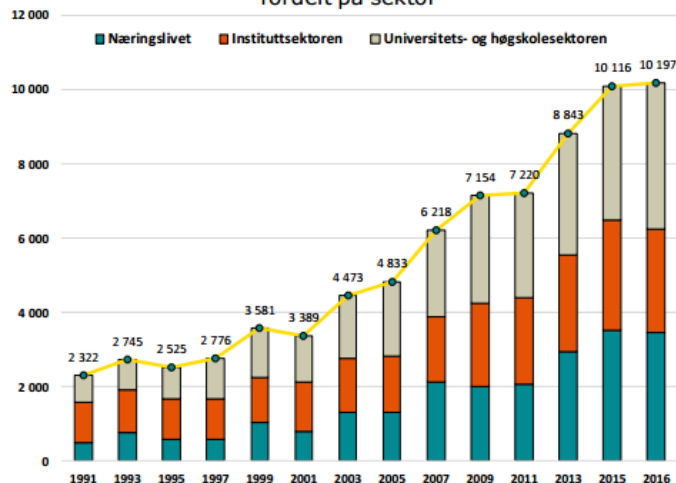
Metode

Reisetidsanalysen har tatt utgangspunkt at man kjører i skiltet hastighet med bil under optimale kjøre forhold, uten noen annen trafikk på veien og grønt lys i alle lyskryss,. Analysen er kjørt på kjøretid opp til 90 minutters kjøretid fra de ulike universitets campusene. Deretter er det brukt befolkningsdata per 1 januar 2018 på et 250x250 meters rutenett for å beregne hvor mange personer som bor innenfor de forskjellige reiseavstandene.

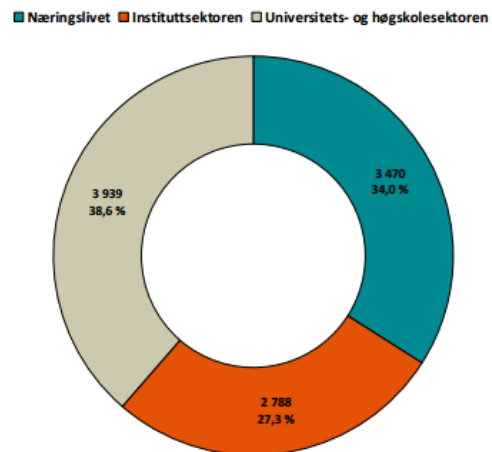
Befolknings summeringen tar ikke med personer som bor utenfor Trøndelag, selv om områder i andre fylker er innen 90 minutters kjøretid fra de ulike universitets campusene

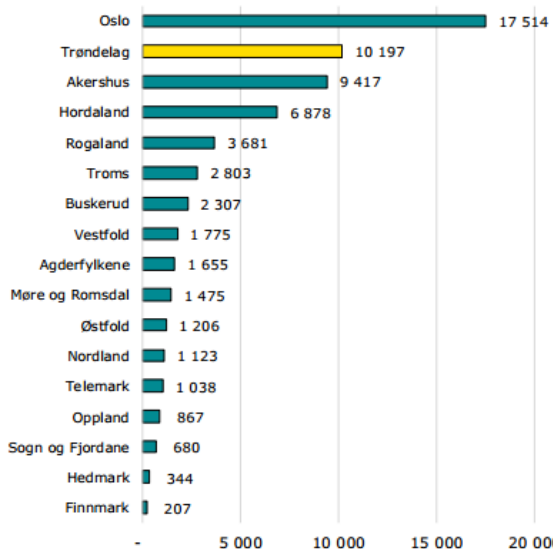
Fou utgifter (mill. kr.) i Trøndelag 1991-2016 fordelt på sektor

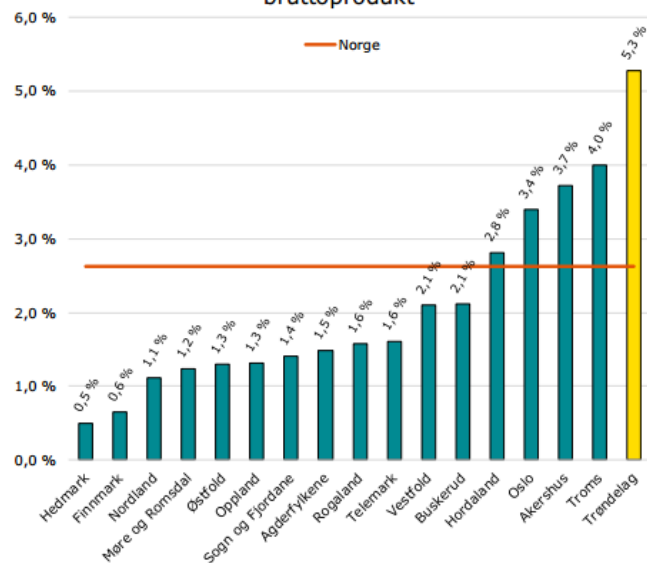
FoU utgifter (mill. kr.) i Trøndelag i 2016

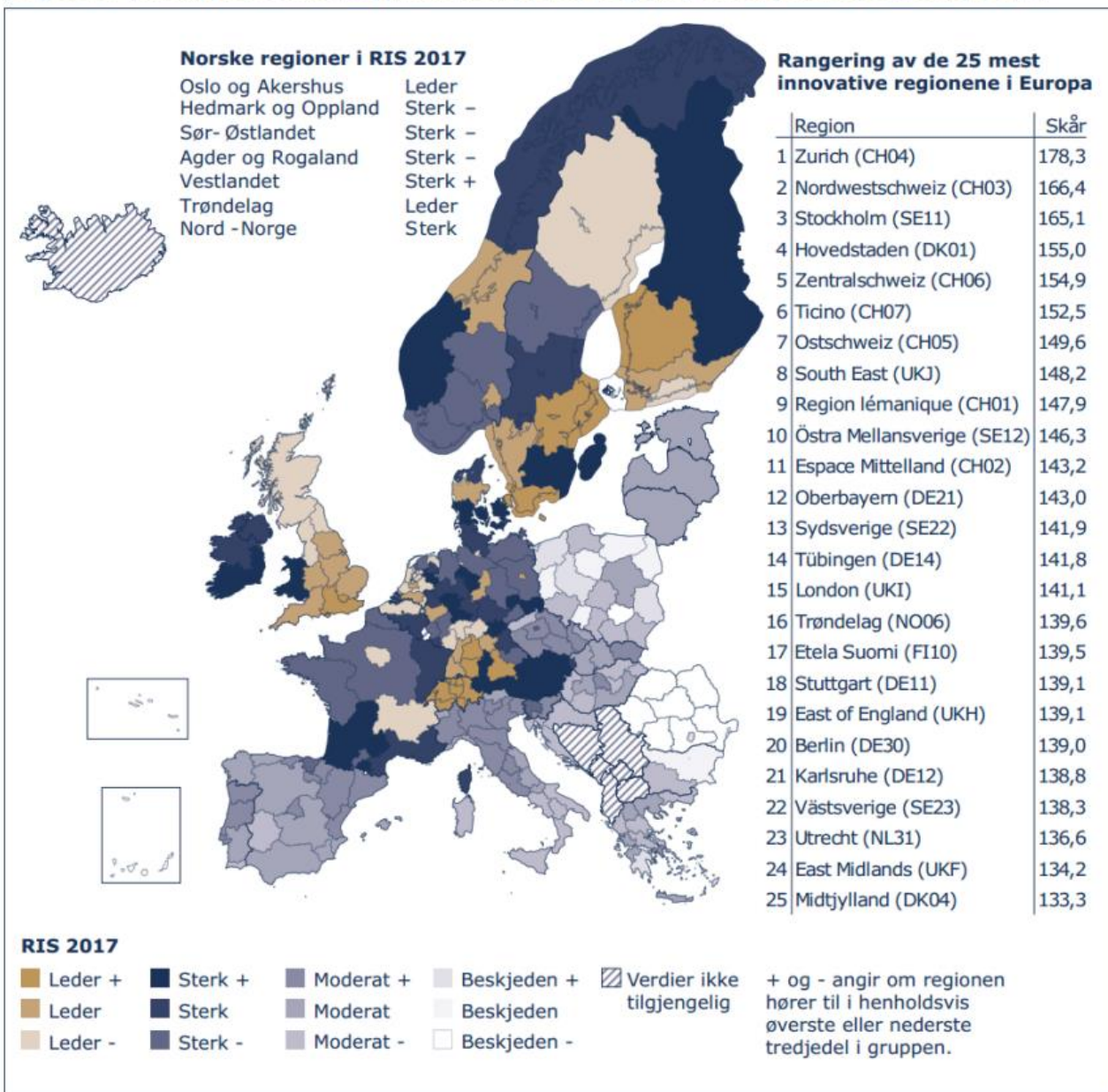
Totale FoU-utgifter (mill. kr) per fylke 2016

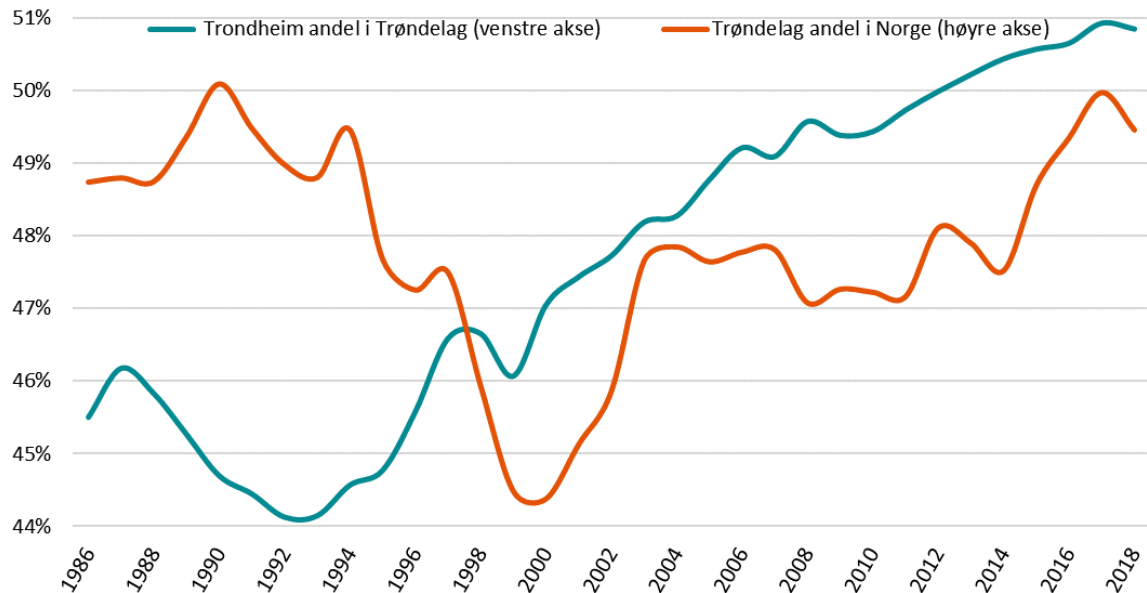
Totale FoU-utgifter i 2016 som andel av bruttoprodukt

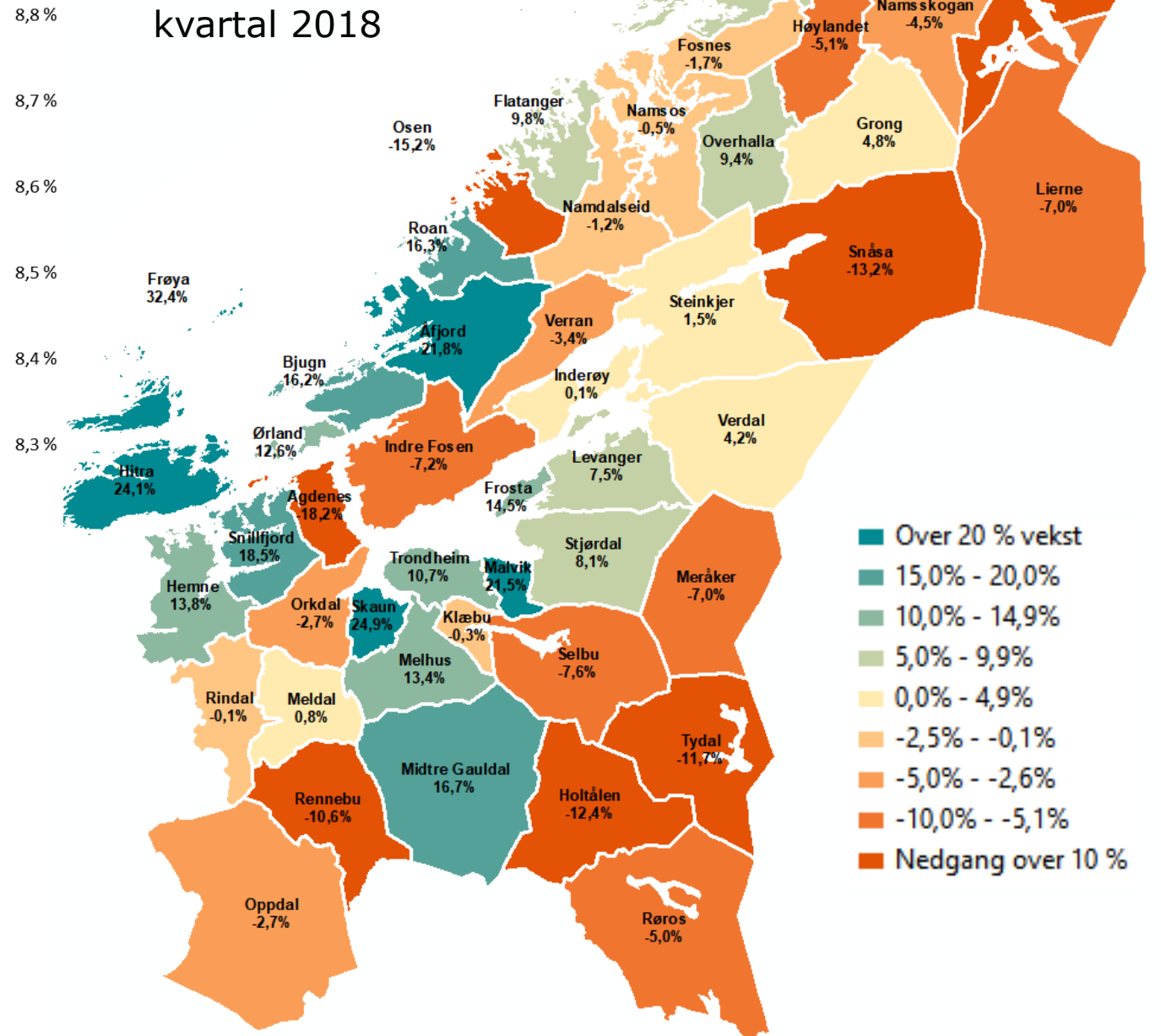
Regionale variasjoner i innovasjonsaktivitet i EUs Regional Innovation Scoreboard 2017.

Trondheims andel av trøndersk sysselsetting og Trønderlags andel av norsk sysselsetting. 1986-2018

Prosentvis endring i antall sysselsatte 4.kvartal 2008 til 4.kvartal 2018

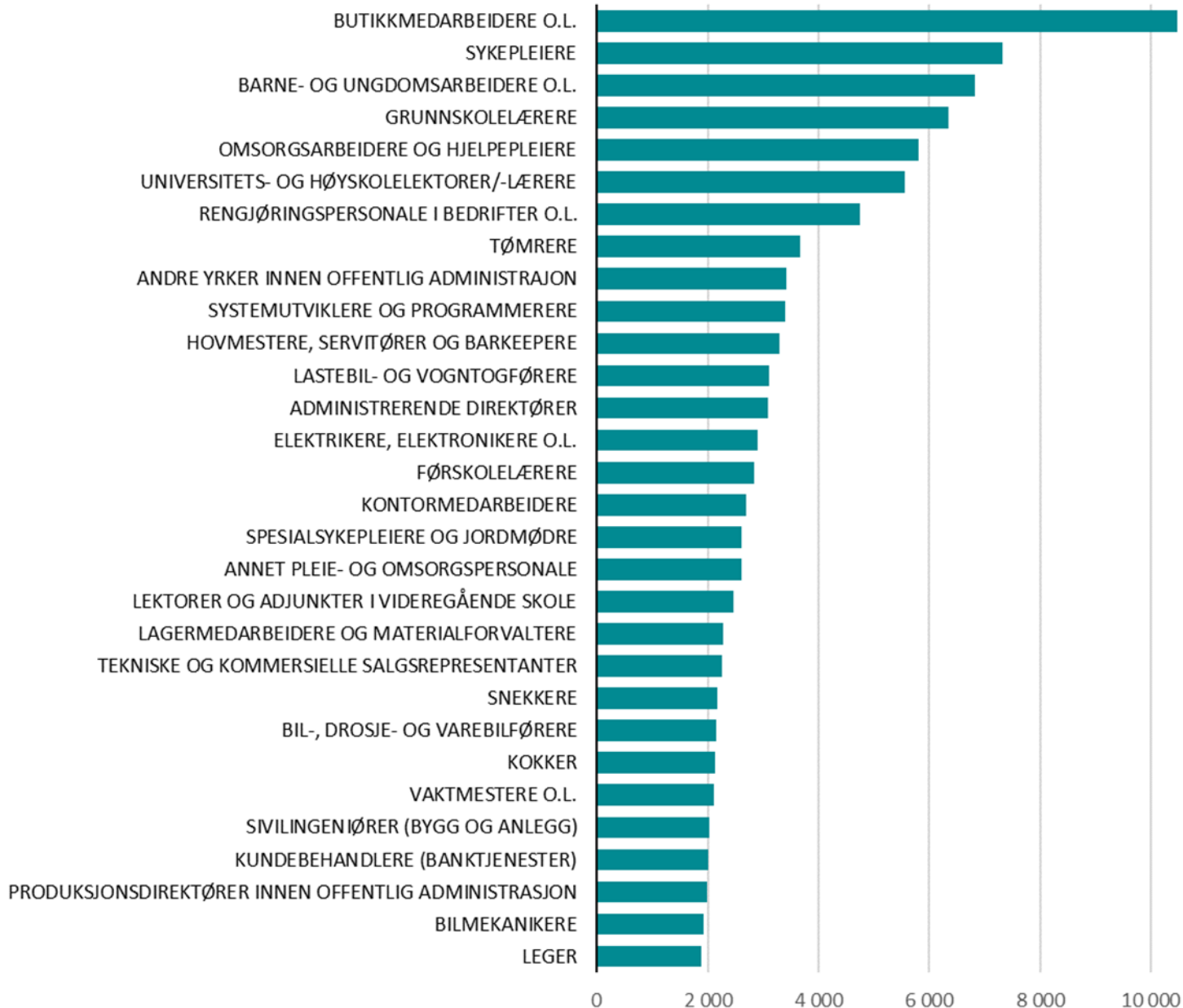
Sysselsetningsutvikling 2008- 2018 i kommunene i Trøndelag etter antall innbygger i 2019 og region

	2008	2018	Endring 2008-2018	
Under 1 000	2 786	2 750	-36	-1,3 %
1 000-2 500	8 868	8 427	-441	-5,0 %
2 500-5 000	16 131	17 896	1 765	10,9 %
5 000-10 000	25 427	26 806	1 379	5,4 %
10 000-25 000	56 125	59 074	2 949	5,3 %
Trondheim	106 644	118 022	11 378	10,7 %
Total	215 981	232 975	16 994	7,9 %
Aksen	162 647	177 428	14 781	9,1 %
Innland	23 010	22 680	-330	-1,4 %
Kysten	30 324	32 867	2 543	8,4 %

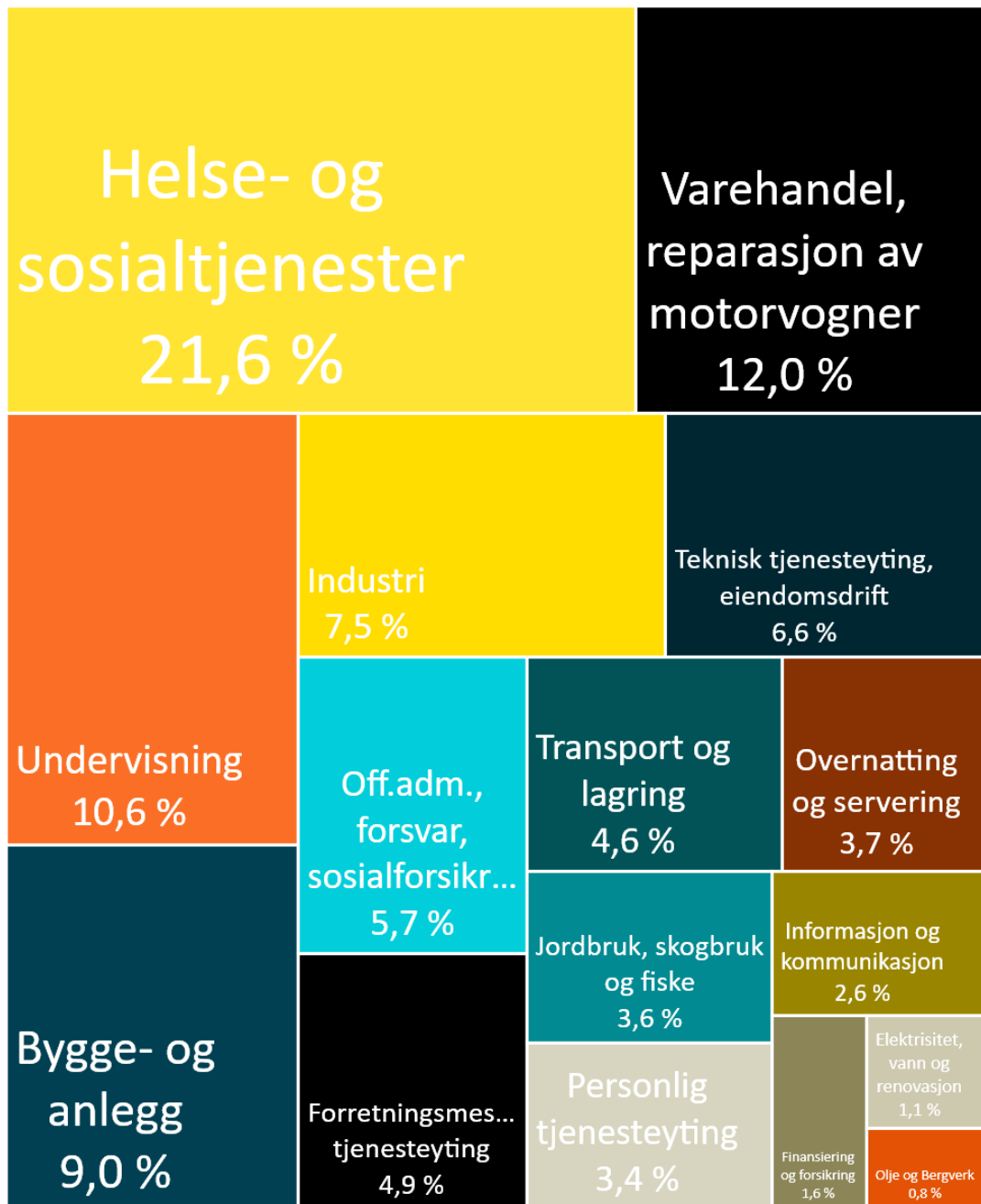

30 mest vanlige yrkestitler i Trøndelag målt etter antall årsverk .

Datauttrekk fra AA-registret 19.4.2018

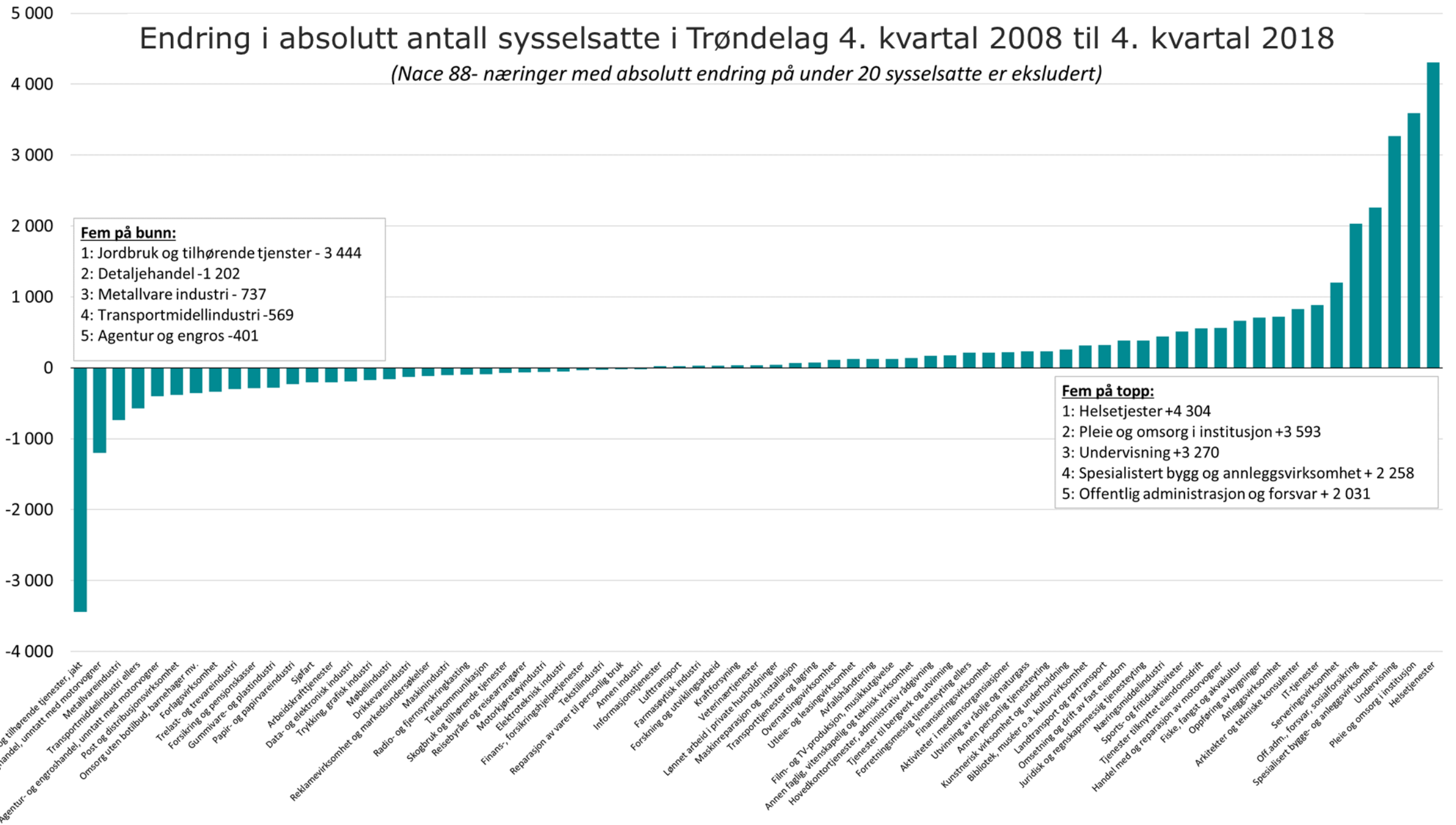

Sysselsatte personer i Trøndelag per 4.kvartal 2018 etter 17 næringsgrupper

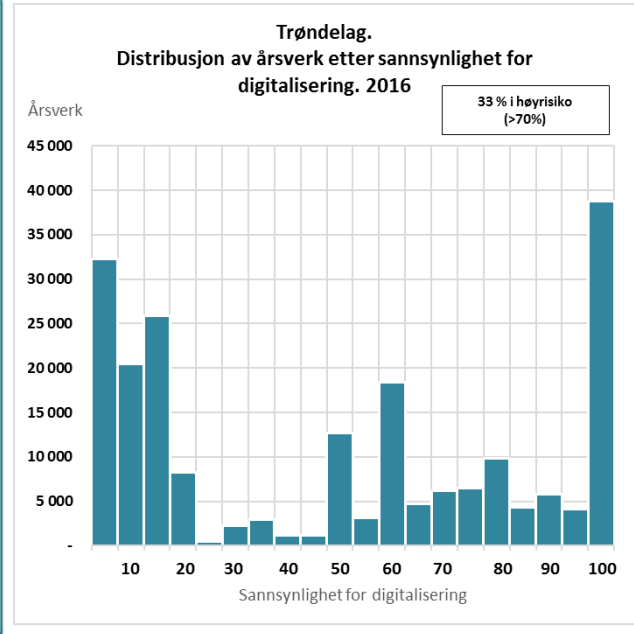
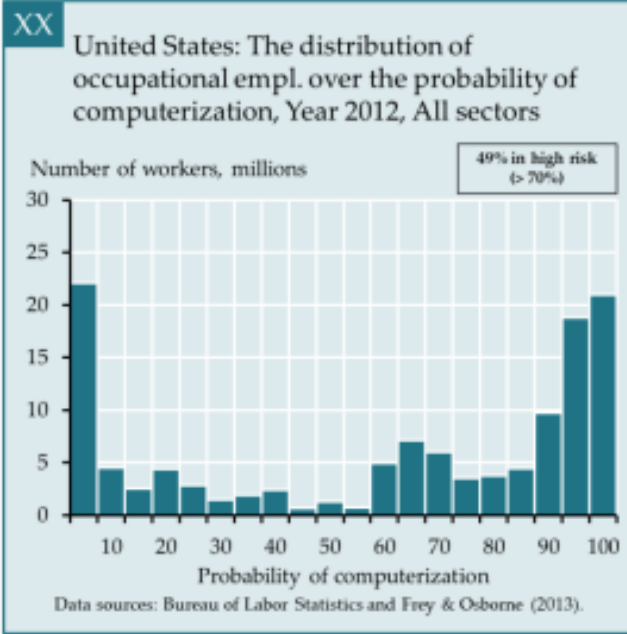
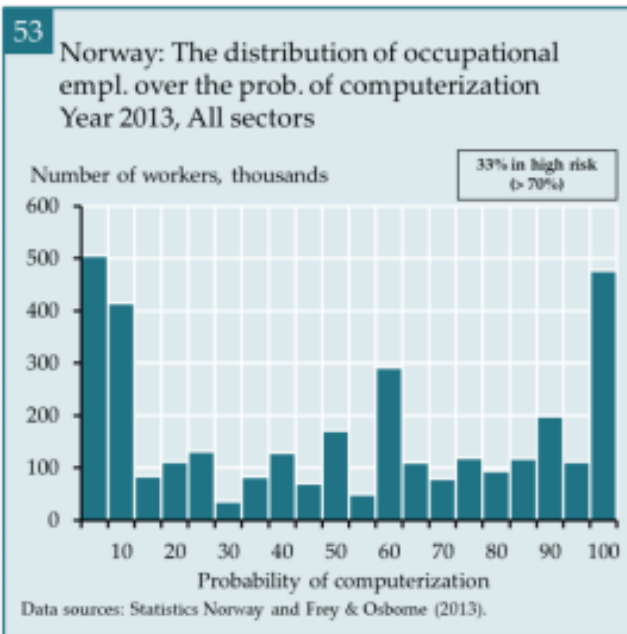

Endring i absolutt antall sysselsatte i Trøndelag 4. kvartal 2008 til 4. kvartal 2018

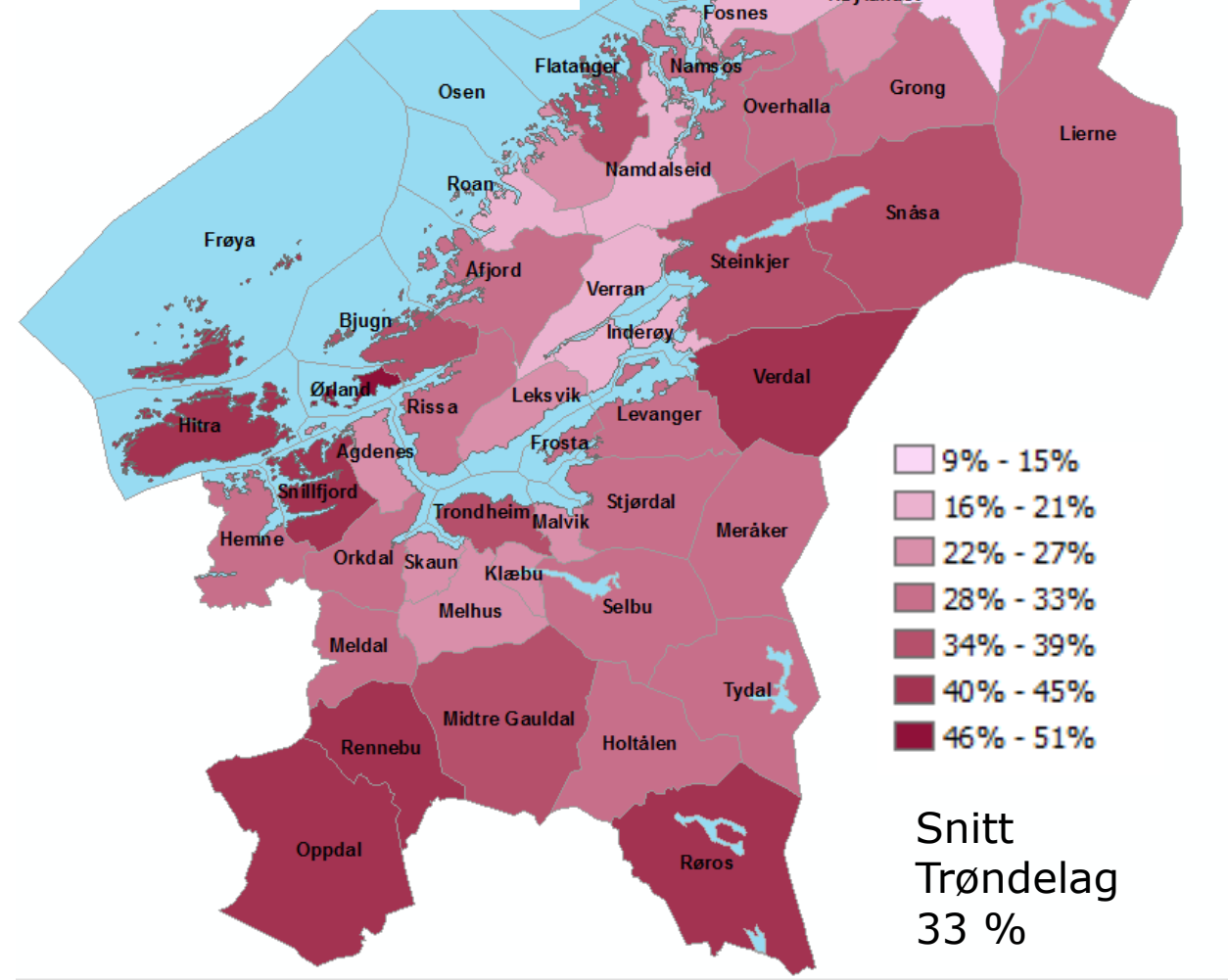
(Nace 88- næringer med absolutt endring på under 20 sysselsatte er ekskludert)

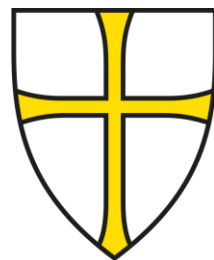

Advarsel – meget spekulativ analyse

Andel årsverk i yrker i høyrisiko gruppen (>70% sannsynlighet) for automasjon/digitalisering

Trøndelag fylkeskommune

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke

Videregående skoler i Trøndelag

